

1 15.1.2014

KIRKKO & KOTI

Heidi Maria ryhtyi tuki-
henkilöksi nuorelle

→ 8-9

Nunna Kristoduli,
ekumeeninen äitihahmo

→ 2

Siilinjärven seurakunta juhlii

Sinun vuotesi — Elämästä on kysymys.

→ 7

Arkipyhistä pidettävä kiinni

Piispa Jolkkonen puolusti arkipyhiä Teologian opintopäivillä Kauniaisissa.

Jolkkonen sanoi piispan kyselytunnilla muun muassa, että ”uhanalaisista” arkipyhistä pidetään kiinni - vaikka mikä olisi. Työmarkkinajohtajat ovat ehdottaneet julkisuudessa helatorstain ja loppipäisen siirtämistä lauantaille. Muun muassa arkkipiispa on suhtautunut asiaan kielteisesti. Jolkkosenkin mukaan on tärkeää, että loppipäinen on silloin, kun sen kuuluu olla.

”Minä olen puheenjohtaja siinä kirkolliskokouksen valiokunnassa, joka tästä asiasta päättäisi. Kyllä me näistä pyhistä pidämme kiinni.”

”Työelämän suhteen vapaapäivistä päättää kuitenkin eduskunta”, Jolkkonen huomautti.

Jolkkoselta kysyttiin myös, minkälainen ihminen ei voi olla pappi, ja voidaanko esimerkiksi piispa erottaa.

”Jos papiksi pyrkivä on esimerkiksi käynyt uudelleen kasteella ja pitää tätä ihan hyvänä juttuna, joudutaan ainakin käymään pitkät keskustelut.”

”Mutta harhaoppisen piispan erottaminen on toivottoman vaikeaa”, Jolkkonen nauvatti yleisöä.

”Lähtökohta on, että piispa eroaa itse. Vakava virkarikos voisi kuitenkin olla syy erottamiseen.”

Tahdonilmaus on hyvä paperi

Keskustelussa nousi esille myös tahdonilmaus, jonka piispat ja herätysliikejärjestöt allekirjoittivat vuonna 2009. Dokumentissa todetaan muun muassa: ”Haluamme yhdessä toimia sen puolesta, ettei ketään kirkossa syrjitä hänen sukupuolensa, vakaumuksensa tai virkanäkemyksensä tähden.”

Kaavailu loppipäisen ja helatorstain siirtämisestä lauantaille herättää paljon vastustusta.

”Toivoisin, että tämä paperi kaivettaisiin vielä esille ja toimittaisiin sen mukaan. Myös naispappeuden vastustajien on voitava osallistua kirkon työhön, ja seurakunta voi antaa tilojaan herätysliikejärjestöjen käyttöön.

Seurakunnat isännöivät kuitenkin omia tilaisuuksiaan, eikä niissä voida esimerkiksi järjestellä työvuoroja sukupuolen mukaan”, Jolkkonen vertaili.

PETRI VÄHÄSARJA

PYSÄKILLÄ

Tie kirkkoon

Ekumenia haastaa tutkimaan mennyttä ja yhteisiä juuria.

Olen kuopiolainen mutta en savolainen. Käväisin vain syntymässä Helsingissä vuonna 1945 ja palasin Kuopioon pyykkiköörissa,” sanoo **nunna Kristoduli, Anna-Leena Lam-**

pi. Hän on filosofian maisteri, kirjailija ja hengellinen äiti, joka on vuodesta 2001 asunut ja tehnyt työtään Heinävedellä Lintulan luostarissa. Kristodulin kirjat puhuvat muun muassa rukouksesta, hiljaisuudesta ja pyhiinvaeltajista. ”Kirjaprojektit ovat lähteneet siitä, että minua on ensin pyydetty puhumaan jostakin hengellisestä aiheesta. Kun perehtyessä on kertynyt tarpeeksi materiaalia, olen kirjoissani levittänyt näitä asioita. On ollut hyödyllistä, kun on joutunut tutkimaan asioita.”

Kirkko kuin kasvava lapsi

Nunna Kristodulista on tullut kirkkokuntien rajat ylittävä hengellinen äiti. Hänen mukaansa ekumenian syvällisin tehtävä on johtaa kristilliset kirkot ja suunnat kääntymään taaksepäin tutkimaan, missä vaiheessa historiaa kirkkojen välirikot ovat alkaneet ja johtaneet nimenomaan ehtoollisyhteyden katkeamiseen. ”Mitä sanovat asioista seitsemän yleistä kirkolliskokousta siltä ajalta, jolloin Kirkko oli vielä yksi? Mikä oli syynä välien katkeamiseen? Ei voida yhtäkkiä 1500-luvulla tai myöhemmin panna toimeen jotakin uutta omien näkemysten mukaista alkukirkkoa.”

Kristoduli vertaa kirkkoa lapseen, joka kasvaa. ”Ensin oli alkukirkko, jossa ei paljon kyselty vaan elettiin uuden uskon huumassa. Myöhemmin alkoi kehittyä asioita, joihin piti ottaa kantaa, kuten ihmisyyden ja jumaluuden välinen suhde Kristuksen persoonassa. Eri näkemyksiä pohdit-

tiin yhdessä yleisissä, ekumeenisissa kirkolliskokouksissa. Näissä määriteltiin kristinuskon opillinen puoli.”

Koska kirkko ei vielä ollut jakaantunut, päätökset koskivat kaikkia kristittyjä. ”Jos haluaa mennä juurille yhden yhteisen kirkon aikaan, juuret löytää näiden kokousten päätöksistä. Ne jotka eivät hyväksyneet päätettyjä asioita, jäivät yhteisen kirkon ulkopuolelle.”

Rakkautta ensi näkemältä

Kristodulin tie nunnaksi on ollut polku luterilaisesta, iltarukouksen opettaneesta kodista ja nuoruusvuosien evankelioivasta ilmapiiristä ortodoksikirkkoon. ”Perheemme ei ollut varsinaisesti uskovainen mutta kristilliset arvot olivat kunnia. Isoäitini oli noihin aikoihin Urho Muroman uskollinen opetuslapsi, ja hänen kanssaan minulla oli pitkiä hengellisiä keskusteluja.”

Vaikutuksensa kristittyä elämiseen ovat antaneet myös uskovat kansakoulunopettajat ja oppikoulun uskonnonopettaja, nuorisopastori Kalevi Toiviainen, josta myöhemmin tuli Mikkelin hiippakunnan piispa. ”Kuitenkin seurakuntanuorien keskuudessa painostus herätykseen ja uskoon tulemiseen oli minulle vierasta.” Nuori Anna-Leena Lampi ei osannut odottaa maailmanloppua vaan vetäytyi etsimään omaa uskoaan toisaalta.

”Sain vastauksen, kun eräänä lauantai-iltana näin ortodoksisen kirkon oven olevan avoinna

ja pujahdin sisään. Se oli rakkautta ensi silmäyksellä.” Nuori nainen vaikutui ortodoksien tavasta rukoilla perinteisesti, niin kuin kristityt ovat kautta vuosisatojen rukoilleet. Ortodoksiset jumalanpalvelukset imaisivat mukaansa, ja Lintulassa luostarin talkoolaisena vietetty abiturientitikesä suuntasi elämää: ”Sain suuren innostuksen luostarielämään.”

Arkkipiispa Paavalista tuli nuoren Anna-Leena Lammen hengellinen isä, jonka vaikutuksesta Lampi lähti Helsinkiin opiskelemaan antiikin kreikkaa. Hän perehtyi lisää ortodoksisuuteen ja opetti ortodoksista uskontoa kouluissa.

”Valmistuttuani vuonna 1974 yliopistosta sain arkkipiispa Paavalilta siunauksen lähteä Kreikkaan Bytouman luostariin. Siellä yksi kuuliaisuus-tehtäväni oli suomentaa viisiosaista Filokaliala, ortodoksisen kirkon syvän hengellisen opetuksen perusteista.” Sukellus ortodoksiseen uskoon jatkui, ja kreikassa Anna-Leena Lammesta tuli nunna Kristoduli. ”Nimi tarkoittaa suomeksi Kristuksen palvelija.”

Pitkän ortodoksisen elämänhistoriansa jälkeenkin nunna Kristoduli tunnistaa itsessään myös luterilaista taustaa: ”Ainakin Pohjoismaile ominainen lainkuuliaisuus, jonka juuret saattavat olla uskonpuhdistuksessa, vaikuttaa kyllä minussa. Joskus Kreikassa joutui ihmettelemään, kun asioiden eteenpäin meno tuntui riippuvan ennemminkin viranomaisista, heidän hyvästä tai huonosta tahdostaan, kuin siitä mitä laki mahdollisesti sanoi.”

”Kirkkoni ja kutsumukseni koen Jumalan suureksi lahjaksi.”

”Luostarielämä antaa mahdollisuuden pysyä jatkuvasti olennaisten asioiden äärellä. Olennaista on se, että seisomme Jumalan edessä ja pyrimme ottamaan kaiken vastaan Hänen lähettämäänsä.” Kristodulin mukaan olennaista on myös ikuisuus.

Kristittyjen ykseyden rukousviikkoa vietetään 18.–25.1. Äiti Kristoduli ja kolme muuta eri kirkkoon kuulumaa kertoo kutsumuksestaan ja kirkkonsa merkityksestä Ekumeenisissa kirkkoillassa Siilinjärvellä 19.1.

SINI-MARJA KUUSIPALO

”Seurakuntanuorien keskuudessa painostus herätykseen ja uskoon tulemiseen oli minulle vierasta.

PÄÄKIRJOITUS

Suomalainen on kirkkoa lähellä

Vuodenvaihde on peiliin katsomisen hetki. Seurakunnissakin kirjoitetaan toimintakertomuksia ja arvioidaan, miten työlle asetetut tavoitteet toteutuivat ja mitä pitäisi kehittää.

Viime vuosi näyttää olevan historian toiseksi vilkkein kirkosta eroamisen vuosi, lukumäärinä erot eivät ole suuria viime vuosien yleiseen tasoon verrattuna. Kuopiossa kirkosta erosi 1400 ihmistä ja koko maassa 50 000 ihmistä. Samaan aikaan kirkkoon liittyi Kuopiossa reilut 300 ja koko maassa 15 000 ihmistä.

Ansiokas verkkojulkaisu Kirkonkello (www.kirkonkello.fi) tuo keskusteluun raikkaan näkökulman. Tutkija Kimmo Ketola kirjoittaa, miten kansainvälisessä seminaarissa tutkijakollega havahdutti hänet huomaamaan, että suomalaisilla on todellisuudessa hämähäyttävän kiinteä kirkkosuhde. Suomen luterilainen kirkko näyttäytyy monin tavoin arvioituna sisarkirkkojaan ihmisläheisempänä ja jäseniään huomioivampana.

Brittiläinen uskontososiologi Grace Davie näkee kirkosta eroamisen luvut toisin kuin suomalaiset ne tulkitsevat: huolimatta vuositasolla vähäisestä tapahtumiin osallistumisesta suomalaisten kirkkosuhde on kiinteä. Davien mukaan luterilaisen kirkon laskevat käyrät Suomessa ovat vain odotuksen mukaista kaikkialla, missä on pitkään vallinnut tietyn kirkon valtiollinen erityisasema, kuten useimmissa Euroopan maissa. Suomen luterilainen kirkko on hänestä säilyttänyt asemansa poikkeuksellisen hyvin.

Mikä ainakin meillä osataan loistavasti? Rippikoulu. Esimerkiksi Tanskassa rippikoulu järjestetään koulupäivän päätteeksi koululla – siis oppituntien jälkeen, vailla leirinuotioita lauluineen ja iltahjelmiä. Olisiko rippikoulun suosio yhtä suuri jos suomalaislapsille järjestettäisiin rippikoulu tavalliselle koululle?

Mitä muuta me erityisesti osaamme? Perhejuhlat. Iso-Britanniassa enää joka kymmenes lapsi kastetaan anglikaaniseen kirkkoon. Saksassa kasteita järjestetään vain kirkoissa, ja esimerkiksi yksinhuoltajaäidit kokevat kirkon ihanteiden ja oman todellisuutensa tällaisissa tilanteissa liian ristiriitaisina ja jättävät lapsensa kastamatta. Suomessa pappi tulee luontevasti kotiin ja vain erikseen pyydettyä voi kasteen järjestää seurakuntasalissa, jos kaipa sakraalitalta pyhyyden tuntua tai kotiin ei mahdu juhlaa järjestämään.

Mitä vielä? Suomessa diakoniatyö ja monenlainen yhteiskunnallisesti hyvin merkittävä työ ovat säilyttäneet ihmisiä kirkon jäsenyydessä, vaikka oma usko tuntuisikin hiukan toisenlaiselta kuin mitä kirkon mielletään opettavan. Todellisuudessa kirkon sisältä löytyy hyvin monenlaista opetusta ja tilaa riittää.

ULLA REMES
ulla.remes@evl.fi

TUJIA HYTTINEN

hankinta-, tiedotus-, koulutus- ja kasvatustyöhön käytetään 4,5 miljoonaa euroa.

Luterilainen maailmanliitto on mukana lanseeraamassa kuukausittaista paastopäivää. Day of Fasting for the Climate -kampanja alkoi tammikuun ensimmäisenä päivänä. Kampanjassa paastotaan joka kuukauden ensimmäisenä päivänä joulukuuhun 2014 asti, jolloin järjestetään suuri ilmastokokous.

Keväällä mediassakin näkyvä herätysliikepohjainen kampanja haastaa suomalaiset pohtimaan omaa maailmankatsomustaan ja herättää keskustelua eri näkemyksiä edustavien välillä. Sähköisessä mediassa esitetään pitkin kevättä erilaisia maailmankatsomukseen liittyviä juttuja, joissa esimerkiksi haastatellaan tiedemiehiä tai kerrotaan keskustelutilaisuuksista.

Kampanja on vastaisku uusateistien viime vuosina lanseeraamille tempauksille.

Kirkon Ulkomaanapu on päättänyt rakentaa 50 väliaikaista luokkahuonetta Filippiineille, joka jäi viime marraskuussa taifuuni Haiyanin alle. Luokkahuoneet rakennetaan tammiksesäkuun aikana. Yhteen koulurakennukseen tehdään tarpeiden mukaan 1–3 luokkahuonetta. Koulut tulevat Samarin saaren pahiten tuhoutuneille alueille Filippiinien itäosaan.

Evangelis-luterilaisen kirkon seurakunnille on laadittu ohjeet, joiden avulla toimintaa ja päätöksiä voi arvioida lasten edun näkökulmasta. Lapsivaikutusten arviointi vahvistaa lasten ja nuorten osallisuutta ja vaikutusmahdollisuuksia heitä koskevissa asioissa sekä kehittää seurakunnan työkentelykulttuuria lapsilähtöisempään suuntaan. Kirkkohallituksen laatima ohjeluonnos on kokeilumateriaali, josta voi antaa palautetta.

MINERVA KUSTANNUS

KOLUMNI

Ihanne,
joka ei toteudu

Tasa-arvo on ihanne, joka ei koskaan toteudu. Joku toinen on aina rikkaampi, kauniimpi, terveempi, tai muuten vain pärjää työssään, ihmis-suhteissaan tai vaikkapa hiihtoladulla paremmin kuin sinä ja minä. Onneksi jokainen on kuitenkin erityisen etevä jossakin.

Mistä on ylipäättään kotoisin ajatus, että kaikki ihmiset voisivat olla, pitäisi olla keskenään tasa-arvoisia, että yhteiskunnan tulisi sitä edistää tai jopa taata? Se, mitä me 21. vuosisadan suomalaiset pidämme itsestään selvänä, oli tuskin juolahtanut kenenkään mieleen 5000 vuotta ja hyvin harvalle 500 vuotta sitten, eikä sitä ymmärrä suuri osa ihmiskuntaa vielä tänäänkään.

Poliittista tasa-arvoa oli jo antiikin Kreikan ja Rooman kaupunkitasavalloissa, mutta se rajoittui väestön pieneen vähemmistöön, vapaisiin miehiin. Jeesus vuorisaarnassaan – Kaikki, minkä tahdotte ihmisten tekävän teille, tehkää te heille (Matt.7:12) – sekä Paavalin kirjeessään Galatalaisille (3:28) – Yhdentekevää, oletko juutalainen vai kreikkalainen, orja vai vapaa, mies vai nainen; sillä Kristuksen Jeesuksen yhteyteen liitettyinä te kaikki olette yksi – menevät radikaalisti pitemmälle. ”Paavalia voidaan pitää yhteiskuntafilosofisesti universalismin perustajana: kaikki ovat samassa asemassa, ihmiset ovat poikkeuksetta tasa-arvoisia” (Paavo Löppönen, Kanava 7:2013). Näiden julistusten vallankumouksellisen merkityksen osoittaa jo se, että vaikka ne lähtivät liikkeelle rahvaan keskeltä 2000 vuotta sitten, ne ovat säilyneet, levinneet kaikkialle maailmaan ja niiden merkitys kasvaa edelleen.

Sain joulun alla mieluisan kutsun Kirkko ja Koti lehden kolumnistiksi. Kirkko on viime vuodet ollut tasa-arvokeskustelun polttopisteessä. Niinpä päätin täyttää alkaneen kevätkauden kolumnini tasa-arvoteemalla: mistä ajatus tasa-arvosta on kotoisin, miten se on levinnyt ja kehittynyt, mitä sillä on tarkoitettu ja tarkoitetaan, miksi se on kasvanut ja menestynyt. Tästä se alkoi.

MATTI JANTUNEN
tutkimusprofessori emeritus
Kuopio

Liittyäkö vai ei?

Ihmiset pohtivat
tänä päivänä yhä
enemmän omaa
suhdettaan uskon-
toon ja kirkkoon.

Tammikuun alussa on julkaistu viime vuoden alustavat tilastot kirkosta eronneiden ja siihen liittyneiden määristä. Väestörekisterin tilastojen mukaan viime vuonna kirkosta erosi valtakunnallisesti noin 50 000 henkilöä. Liittyneitä puolestaan oli noin 15 000.

Kuopion seurakuntien osalta ennakkotilastot kertovat reilun 1400 henkilön eronneen ja hieman yli 300 liittyneen kirkon jäseniksi.

Luvut ovat viime vuoden toiseksi viimeiseltä päivältä ja tarkentuvat vielä lähiviikkoina.

”Todennäköisesti valtakunnallinen eronneiden määrä vielä kasvaa noin 3000:lla”, kirkon tutkimuskeskuksen tutkija **Kimmo Ketola** arvelee.

Jäsenkato ja sen seurannaisvaikutukset ovatkin yksi kirkon suurimmista haasteista lähitulevaisuudessa.

Suhde kirkkoon puntarissa

Ketola kertoo, että kirkosta eronneiden määrä on noin viiden viimeisen vuoden aikana vakiintunut 40 000 ja 50 000 välille.

”Vaikka viime vuoden luvuksi tarkentunee reilu 50 000, ei kyse mielestäni ole mistään dramaattisesta hyp-

päyksestä. Kesällä velloneut kohu **Päivi Räsäsen** puheista saattoi vaikuttaa jonkin verran.”

”Tilastojen pohjalta ei voi tehdä selaista johtopäätöstä, että kirkosta eroaminen olisi vuosi vuodelta kiihtymässä. Toki, jos asiaa tarkastellaan useamman vuosikymmenen aikajänteellä, niin nykyään erotaan enemmän kuin esimerkiksi 80-luvulla.”

Ketolan mukaan luvut kertovat siitä, että ihmiset ovat entistä tietoisempia uskonnosta.

”Kirkko ja sen asiat ovat aika paljon esillä mediassa. Ihmiset reflektivat henkilökohtaista suhdettaan kirkkoon ja puntaroivat, miten vahva oma side pohjimmitaan on.”

Ratkaiseeko raha?

”Suomalaisissa on paljon niitä, joiden suhde kirkkoon on neutraali. Juuri heidän joukossaan tapahtuu liikehdintää. Kirkkoon liittyvät mediakohut saattavat näille ihmisille olla se tarvittava syysäy erota kirkon jäsenyydestä”, Ketola pohtii.

”Eivät ne eroa, joilla on aktiivinen suhde kirkkoon.”

Ketola kertoo, että asioita tarkastellaan yhä enemmän omakohtaisuuden kautta.

”Enää ei ajatella, että kirkon jäsenyys kuuluu meidän perinteeseemme. Tai että oma suku on aina kuulunut kirkkoon ja siksi minäkin haluan kuulua.”

”Nykyään mietitään pikemminkin sitä, mitä jäsenyys tuo omaan elämään – vai tuoko se mitään. Kirkosta eroaminen ei välttämättä siis kumpua kirkkokriittisyydestä.”

Monet perustelevat eroamistaan sil-

Kirkollisverolla kustannetaan muun muassa suomalaisen arvostamaa diakoniatyötä.

lä, että eivät halua maksaa kirkollisveroa.

”Raha ehkä näyttäytyy päällimmäisenä syynä, mutta ensin pitää syvempien syiden kadota. Jos ihmisellä ei ole olemassa mitään kontaktia kirkkoon eikä hän koe saavansa jäsenyydestä mitään, ei hän myöskään halua siitä maksaa.”

Positiivisuutta peliin

Kirkolla onkin kovan mietinnän paikka kuinka saada jäsenvirta kääntymään päinvastaiseen suuntaan.

HISTORIAALLISTA

Muistolaattojen tarinoita

Kaupungin kulttuuriperintöä rikastavia muistolaattoja löytyy Kuopiosta 67 kappaletta, joista 41 on pystytetty 37 henkilön kunniaksi. Kuopio on muistanut laattojen myötä merkittäviä kaupungissa vaikuttaneita henkilöitä, yhdistyksiä, liikelaitoksia ja historiallisia tapahtumia, kuten taisteluita. Asian puuhamiehenä pidetään kaupungin kanslianeuvos Heikki Viitalaa, jonka aikakaudella 1970-luvulta saakka laattoja pystytettiin yhteensä 50 kappaletta.

Ensimmäinen muistolaatta paljastettiin vuonna 1906 kansalliselle herättäjälle, valtiomies Johan Vilhelm Snellmanille. Kaupungista löytyy yhteensä kuusi eri muistolaattaa paikoista joissa hän on asunut tai vaikuttanut.

Eräs merkittävimmistä teollisuusvaikuttajista puolestaan oli Herman Saastamoinen, jonka teollisen toiminnan alkusijoille Syväniemelle, Haapaniemen tehdasalueelle, sekä torin reunalla sijainneelle liikepaikalle on pystytetty laatat. Saastamoisen suvun perintöä jatkaa vuonna 1968 perustettu Saastamoisen säätiö, joka tukee tiedettä ja taidetta.

Kuopio on muistanut myös presidentti Martti Ahtisaarta ja Urho Kekkosta, sillä he ovat aikanaan asuneet kaupungissa. Laattoja löytyy näiden lisäksi monipuolisesti niin taiteen- ja sivistyksen alalla toimineille henkilöille, urheilijoille kuin yhteiskunnallisille vaikuttajillekin.

Muistolaattojen tarinoin perehtymisen myötä piirtyy kuva kaupungin paikallishistorian tapahtumista, paikoista

Opettaja, kirjailija Jorma Korpelan muistomerkki vuodelta 1985 löytyy Kuopion Yhteiskoulun seinästä. Teos on taiteilija Irma Mattilan.

ja ihmisistä. Ne kertovat miten Kuopio on ajansaatossa ollut merkittävä aatteiden ja toiminnan paikka Suomen historiassa. Ulkotiloissa sijaitseviin muistolaattoihin voi tutustua Markku Heiskanen ja Mauno Hämäläisen kokoaman kirjan avulla, sekä Kuopion taidemuseon toteuttaman mobiilipelin, nettikartan tai painetun kartan muodossa.

Lähde: Markku Heiskanen & Mauno Hämäläinen: Snellmanista Ahtisaareen – Henkilöt ja tapahtumat Kuopion laattoina.

PIIA JULKUNEN

TUJA HYTTINEN

”Pitäisi muun muassa osata vastata median tarjoamaan yksipuoliseen ja osittain virheelliseenkin kuvaan kirkosta.”

Jos julkisuuteen saisi enemmän lanseerattua positiivista mielikuvaa kirkosta, se kenties estäisi eroja – ja saisi ehkä jotkut palaamaan takaisin kirkon huomaa.

Kyselyissä monet suomalaiset sanovat arvostavansa erityisesti kirkon tekemää diakoniatyötä.

”Arvostus diakoniatyötä kohtaan saattaa joillekin olla myös syy pala-

ta takaisin kirkkoon”, kuopiolainen diakoni **Kirsi Launonen** pohtii.

Maksuvaikeudet eivät estä jäsenyyttä

Veronmaksukyvyyn heikkeneminen on yleisin peruste vapautukseen kirkollisverosta. Syinä maksuvaikeuksiin voivat olla esimerkiksi työttömyys, sairaus tai elatusvelvollisuus. Vapautuksen perusteena voi olla myös se, että veron perintä olisi kohtuutonta, tai muu erityinen syy.

Jos kunnallisverosta myönnetään

vapautus, saa vastaavan vapautuksen automaattisesti myös kirkollisverosta.

Jos vapautusta haetaan vain kirkollisverosta, asian ratkaisee seurakunta. Kirkollisverosta voi anoa täydellistä tai osittaista vapautusta samoilla perusteilla, joilla valtion ja kunnan viranomaiset voivat myöntää vapautuksen valtion- ja kunnallisveron osalta. Tätä anotaan evankelis-luterilaisen seurakunnan kirkkoneuvostolta.

HELI HARING

MITÄ MIELESSÄ?

Taidetta takuulla

Projektipäällikkö Eeva Mäkinen on luotsannut Kuopion konservatorion ja Kuopion kaupungin yhdessä toteuttamaa TAKUULLA!-hanketta kevästä 2012. Parhaillaan on meneillään

TAKUULLA 2 -jatkohanke, joka päättyy heinäkuussa. Hanke toteutetaan taide- ja kulttuurialan sekä sosiaali-, terveys- ja opetusalojen ammattilaisten yhteistyönä.

Mikä hankkeen tavoite on?

”Hanke parantaa Kuopion seudun lasten ja nuorten mahdollisuuksia osallistua taide- ja kulttuuritoimintaan sekä edistää heidän terveyttään ja hyvinvointiaan. Sillä kehitetään yhteistyötä kulttuurialan ja muiden ammattien välillä sekä halutaan auttaa monialaisten ammattien syntymistä.”

Millaisia uusia toimintoja sillä haetaan?

”Hankkeessa kehitetään kulttuurisia hyvinvointipalveluja, jotka myös mallinnetaan. Erityisenä mielenkiinnon kohteena on kehittää uudenlaista moniammatillista osaamista harastustoiminnan ja taide/musiikkiterapian välimaastoon. Pilottikohteina ovat neuvola, päiväkodit,

TIMO HARTIKAINEN

koulut, sairaala, Savon ammatti- ja aikuisopiston valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus sekä kaksi yhdistystä. Kokeilut kestävät muutamasta kuukaudesta lukuvuoteen.”

Ketkä ovat hyötyjiä?

”Ensisijaisesti lapset, nuoret ja lapsiperheet. Tavoitteena on tuoda myös säästöä kuntien sosiaali- ja terveysmenoihin, sekä auttaa taiteilijoiden ja kulttuuriyrittäjien työllisyyttä. Jatkossa toimintaa sovelletaan esim. vanhusten ja vammaisten palveluihin, sairaalaympäristöön sekä työterveyshuoltoon. Myös koulutusorganisaatiot hyötyvät osaamisesta.”

Miten hanke vastaanotettiin pilottikohteissa?

”Vastaanotto on ollut erinomaista, vaikka pilotihankkeet aina myös kuormittavat työyhteisöjä. Esimiesten tuki ja sitoutuminen kehittämistyöhön on ollut tärkeää.”

Miltä hankkeen jatko näyttää?

”Kulttuuristen hyvinvointipalveluiden kehittämistyölle on jatkosuunnitelmia. Tavoitteena on laajentaa toimintaa ja perustaa vuoteen 2020 mennessä monialainen Itä-Suomen kulttuuri- ja hyvinvointiosaamiskeskus, Hyvinvointivoimala.”

Takuulla!-hankeseminaari järjestetään 24.1. klo 8.30–15 Kuopion Musiikkikeskuksella.

PIIA JULKUNEN

• Matot
• vuodevaatteet • ym.

Pyykkisatama
ITSEPALVELUPESULA
Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio
Puh. (017) 263 3128

SACRUM
Kaikkea maan ja taivaan väliltä.

Laajan valikoiman ja hyvän palvelun kristillinen kirjakauppa.
Puh. 020 754 2350
www.sacrum.fi

Hammaslaboratorio
Hyvä Hammas Oy
Puree Paremmiin.

Vuorikatu 36, 70100 Kuopio

Erikoishammasteknikko Satu Koskela
p. 017 265 4400

Leikin asia.
LASTENMAA

Tilaa:
www.kotimaa-yhtiot.fi/
tilaukset

TAKSI Ari Turunen
0400 572 929
KUOPIO
PYÖRÄTUOLI- JA PAARIKULJETUKSET 1+8

ERIKOISHAMMASTEKNIKKO ESA-MATTI KOPONEN
Puijonkatu 26, III kerros puh. (017) 261 3370
Uudet hammasproteesit, pohjaukset ja korjaukset
LAATU- JA TYÖTAKUU

Sivut sujuvasti nettiin
www.sujuu.fi

SUJU
kumppanina **KATRINA**

Ilmoittaja, ota yhteyttä.
Ilmoitusmarkkinointi Pirjo Teva
020 754 2284, 040 680 4057
pirjo.teva@kotimaa.fi

KOTIMAA

Kotimaa24 taskussasi!

Lue uutisia ja blogeja K24 -applikaatiosta.
Mukana myös uskontojen kalenteri.
Ladattavissa Windows Marketplace.

Rukousviikon pääjuhlat ja ristisaatto

sunnuntaina 19.1.

- + **Ristisaatto** klo 15.45 Vapaakirkon temppeleistä (Kemilänrinne 3), Ison hautausmaan vieritse ortodoksisen kirkollishallituksen kirkon (Karjalankatu 1) ja Helluntaiseurakunnan Eelim-tempppelin (Vuorikatu 31) kautta Tuomiokirkkoon.
- + **Ekumeenisen rukousviikon** pääjuhla klo 18 Tuomiokirkossa. Karjalan ja koko Suomen arkkipiispa Leon ja piispa Jari Jolkkosen tervehdyspuheet, yhteinen esirukous, rukoilijoita eri seurakunnista, seurakuntien yhteinen kuoro johtajanaan kanttori Anna Kosola. Isäntänä tuomiorovasti Ilpo Rannankari. Kirkkokahvit kirkonmäellä.
- + **Ekumeeninen kirkkoilta** Siilinjärven kirkossa klo 18. Katekeettisen keskuksen johtaja isä Ryszard Mis' SCJ katolisesta kirkosta, äiti Kristoduli Lintulan luostarista ortodoksisesta kirkosta, siilinjärveläinen seurakuntalainen TK Riitta-Liisa Taskinen luterilaisesta kirkosta ja Kuopion Helluntaiseurakunnan Eelimin johtava pastori Heimo Enbuska. Illassa kuullaan myös eri kirkkokuntien musiikkia. Illan juontaa pastori Satu Väättäinen.

Rukousviikon tilaisuuksia

Katso lisätietoja tapahtumista
www.kuopionseurakunnat.fi

Tiistaina 21.1.

- + **Iltatilaisuus** klo 18.30 Petosen seurakuntatalolla, Pyörönkaari 21.

Keskiviikkona 22.1.

- + **Päivättilaisuus** klo 13 Metodistikirkossa, Puusepänkatu 7
- + **Iltatilaisuus** klo 18 Helluntaiseurakunnan Eelim-temppeleissä.
- + **Markkinaseurat** klo 18 Tuomiokirkossa.
- + **Iltatilaisuus** klo 18 Karttulan Vapaakirkossa, Kirkkotie 21.
- + **Iltatilaisuus** klo 20 keskusseurakuntatalolla, Suokatu 22.

Torstaina 23.1.

- + **Ehtoopalvelus** klo 18 Pyhän Nikolaoksen katedraalissa.

Perjantaina 24.1. klo 19

- + **Nuorten ekumeeninen jumalanpalvelus** klo 19 Tuomiokirkossa.

Sunnuntaina 26.1.

- + **Tuomasmessu** klo 18 Alavan kirkossa, Keihäskatu 5.

Ekumeeniset vaellukset

- + **Nilsissä** lauantaina 18.1. klo 15. Ristisaatto Johannes Kastajan kirkosta Helluntaiseurakuntaan ja luterilaiseen kirkkoon. Iltatee luterilaisen seurakunnan seurakuntatalissa.
- + **Siilinjärvellä** keskiviikkona 22.1. klo 18. Ristisaatto pyhän suurmarttyyrin Gregorios Voittajan kirkosta Vapaaseurakuntaan, Helluntaiseurakuntaan ja luterilaiseen kirkkoon. Iltatee.
- + **Tuusniemellä** torstaina 23.1. klo 18. Rukoushetki Apostolien Pietarin ja Paavalin kirkossa, ristisaatto Helluntaiseurakuntaan ja luterilaiselle seurakuntakodille.

TAPAHTUU

kirkkojakoti@evl.fi

Uudessa kuorokerhossa musiikinäytelmän kimppuun

- + **Kuopion Tuomiokirkkoseurakunnassa** toteutetaan keväällä 2014 lasten musiikinäytelmä Erämaaseikkailu. Produktion toteutukseen osallistuu koko Tuomiokirkkoseurakunnan kerhotoiminta. Kuorokerhon harjoitukset keskiviikkoisin klo 16.30–17.30 keskusseurakuntatalon takkahuoneessa alk. 15.1. Lisätietoja kanttori Anna Kosolalta 040 4848 279 tai anna.kosola@evl.fi.

Arkissa askarrellaan!

- + **Lapsille suunnattu** kuukausittainen toiminta Arkissa alkaa iltarukoustaulun askartelulla torstaina 16.1. klo 13.30–15.30. Arkki löytyy torin alta kauppakeskus Apajasta. Mukaan äiti, isä tai muu tuttu aikuinen.

Kamarikuorokonsertti

- + **Sibelius-Akatemian** kamarikuoron konsertti Tuomiokirkossa maanantaina 20.1. klo 18.

Markkinaseurat

- + **Tuomiokirkossa** keskiviikkona 22.1. klo 18 markkinaseuroissa puhuvat toiminnanjohtaja Tytti Lintunen, kirjailija Minna Kettunen, rovasti Reijo Mattila ja emerituspiispa Matti Sihvonen. Seurojen jälkeen keskusseurakuntatalossa kahvit ja klo 20 Olli Viitaniemen iltahetki. Torstaina 23.1. klo 9 markkinaseurojen perinteiset aamuseurat keskusseurakuntatalon Samuli-salissa.

Uutta miehille

- + **Miestenpiiri** Neulamäessä maanantaina 20.1. klo 18. Neulamäen kirkon takkahuoneessa. Miehille tarkoitettu keskustelupiiri, joka kokoontuu kerran tai kaksi kertaa kuukaudessa läsnä olevien toivomuksen mukaan. Tule rohkeasti ja avoimin mielin mukaan vapaamuotoiseen toimintaan. Yhteyshenkilöinä Toimi Kivalainen p. 044 290 2434 ja Toivo Väisänen p. 045 233 8868, toivo.vaisanen@gmail.com.

Yhteinen vastuumme

- + **Kutsu rohkeuteen** – vapaaehtoistyön koulutuspäivä lauantaina 18.1. klo 9–15 Alavan seurakuntatalissa. Yhdessä kutsujan rohkeutta etsimässä Kaija ja Tapio Karjalainen. Yhteisen vastuun voimia saattohoitoon ja Guatemalan alkupeiräiskansojen ihmisoikeuksiin haetaan diakoniatyöntekijöiden Kati Ukkosen, Sonja Tirkkosen, Sisko Laitisen ja Airi-ystäväntupalaisen kanssa. Kutsu mukaan joku toinenkin! Lisätietoja Sisko Laitinen p.040 4848 326.
- + **Puijon kirkolla saarnaa** sunnuntaina 19.1. sairaalapastori Sari Kärhä. Kirkkokahvien yhteydessä johtava sairaalapastori Risto Voutilainen kertoo saattohoidosta.

MORGUE FILE

- + **Yhteisvastuukerääjien koulutuspäivä** lauantaina 25.1. klo 9 keskusseurakuntatalolla. Yhteisvastuukeräys 2014 parantaa suomalaista saattohoitoa ja tekee ihmisoikeustyötä Guatemalassa. Koulutuspäivässä mukana johtava sairaalapastori Risto Voutilainen. Tervetuloa uudet ja vanhat kerääjät!

Naisille Siilinjärvellä

- + **Minun matkani naisena** -päivässä sunnuntaina 26.1. klo 14–17 Siilinjärven seurakuntatalossa ovat omasta matkastaan kertomassa Sirpa Ylikotilan johdolla entinen europarlamentaarikko Mirja Ryyänen, asiakasneuvoja Beatrice Kraft ja palvelupäällikkö Marja-Leena Kasurinen. Musiikista vastaa Gospelryhmä ja Airi Heiskanen. Aterialla ja arpajaisilla mahdollisuus tukea Yhteisvastuukeräystä.
- + **Hyvän olon iltoja naisille** Vuorelan kirkolla kerran kuukaudessa torstaisin klo 18–20. Ensimmäisen kerran ollaan koolla 16.1. Naisten kesken pohdiskellaan muun muassa hyvinvointia, kohtuullisuutta ja luonnonmukaisuutta; voidaan tehdä käden töitä kierrätysmateriaalista, hemmotella itseä tai uppoutua mietiskelyyn. Iltapala ja hiljentyminen.

- + **Tuomasmessu** on palannut Alavan kirkkoon. Sunnuntaina 26.1. klo 18 saarnaa lähetystyöntekijä Kirsti Kirjavainen.

Ryhmävoimaa

- + **Uusi Vauvaryhmä** torstaina 16.1. klo 14–15.30, Riistaveden seurakuntatalolla. Tervetuloa odottavat ja vauvan jo saaneet jakamaan vauva-arkea yhdessä. Voit piipahtaa hetkeksi tai viihtyä koko ajan.
- + **Lasten eroryhmä** 21.–22.2. 7–12 -vuotiaille lapsille, joiden perheissä on ero jo arkipäivää. Kyselyt ja ilmoittautumiset 14.2. mennessä 0400 441 708. Järjestäjänä Kallaveden seurakunta ja Yhden vanhemman perheiden liitto.

Juhliin

- + **Tammisunnuntain** juhla keskusseurakuntatalolla sunnuntaina 26.1. klo 14. Kahvi klo 13. Alkuhartausta pastori Jussi Huttunen, juhlapuhe Markku Tomperi, yksinlaulua Pekka Leskelä, säestää Anu Pulkkinen. Tervetuloa. Ohjelma 5 €.

SAVON SANOMAT ARKISTO / PAULA POHJAMÄKI

Ekumeeninen rukousviikko alkaa sunnuntaina 19.1. klo 15.45 ristisaatolla Vapaakirkon temppeleiltä Ison hautausmaan vieritse ortodoksisen kirkollishallituksen ja Helluntaiseurakunnan Eelim-tempppelin kautta Tuomiokirkkoon. Kuva on ortodoksisen kirkon ristisaatosta 2008.

Juhlassa Siilinjärven 90-vuotias kirkko loisti lämpöä. Loppukesällä konservoidut koristemaalaukset hohtavat uudella tavalla.

Siilinjärven kirkko 90 vuotta

Tukijalka keskellä muutoksia

Kyllä tämä kirkko on yksi elämän kiinnekohtia. Tukijalka ja jotain pysyvää, joka ei ole vaihtunut kuten maailma ympärillä”, **Pekka Lappalainen** sanoo. Siilinjärven kirkko on toiminut pyhänä juhlapaikkana monelle Lappalaisen suvun merkkitapahtumalle. ”Nyt jo 30-vuotias lapsenlapseni on kastettukin kirkossa”.

Siilinjärven kirkon juhlapäivän luennolle osallistunut Lappalainen tutkailee Bruno Tuukkasen Syntiinlankeemus-lasimaalausta, josta kohti katsoo myös Jumalan kaikinäkevä silmä. Lappalaista se muistuttaa myös työstä seurakunnan luottamushenkilönä. ”Oli vähällä, ettei Vuorelaan tullut todella suuri Jumalan silmä”, Lappalainen kertoo seurakunnan toisen kirkon, Vuorelan kirkon suunnittelusta 1970-luvulta.

Siilinjärvellä seurakuntalaiset juhlivat 90-vuotiaista kirkkoaan neljäntenä adventtisunnuntaina. Kirkon juhlamessu toteutettiin monen eri-ikäisen seurakuntalaisen yhteistyönä, ja messua vietettiin myös seurakuntatalossa. Messun saarnaa tukivat draamahahmot. Juhla kokosi 400 eri-ikäistä seurakuntalaista messuun ja päivätilaisuuksiin, kirkkotaideluennolle ja kirkkomuskariin. Juhla aloitti kirkon ja seurakunnan juhluvuoden, joka kantaa nimeä ”Sinun vuotesi”.

Juhlapäivänä Siilinjärven kirkossa kotikirkostaan luennoi taidehistorianopiskelija Henna Hietainen: ”Olen iloinen siitä, että Siilinjärven kirkkoa kuvittavat juuri Bruno Tuukkasen lasimaalaukset, koska hän on

Pekka Lappalaiselle kuvankaunis kotikirkko edustaa elämässä pysyvyyttä.

lasimaalausten tekijänä yksi suomalaisen lasimaalauksen vaikuttavampia taiteilijoita.” Hietainen sijoitti Siilinjärven kirkon lasimaalaukset osaksi 1920-luvulla virinnyttä lasimaalauksen kultakautta.

Hietaisen lisäksi rakennuskonservattori Larisa Evstifeeva-Auranen kertoi kirkon holvin ja kuorin koristemaalaus-ten konservoinnista vuoden 2013 syksyiltä. Konservattori paneutui työssään tarkasti taiteilija Tuukkasen alkuperäiseen kädenjälkeen.

SINI-MARJA KUUSIPALO

Elämästä on kysymys

Siilinjärven 90-vuotiaan kirkon sisätilaa voidaan pitää ainutlaatuisena kokonaisuutena, sillä kirkkotilan teokset ovat alttaritaulua lukuun ottamatta saman taiteilijan, Bruno Tuukkasen, suunnittelemia. Taiteilija Tuukkanen kuvasi kirkkotaitteen merkitykseksi luoda tunnelmaa, jolla tuodaan esille tilan kirkollinen merkitys.

Vuonna 1971 Siilinjärven seurakunnassa käytiin vilkasta keskustelua kirkon sisätilojen kunnostuksesta. Kirkon seinäpinnat aiottiin maalata uudelleen ja huolena olivat seurakuntalaisille rakkaat taiteilija Bruno Tuukkasen seinämaalaukset. Tuolloin jo 80-vuotias taiteilija kutsuttiin itse tarkistamaan teokset ja niiden kunnostustarve. Taiteilija tarkasti 48 vuotta aiemmin tekemänsä seinämaalaukset ja kunnosti ne vuonna 1971 kolmen viikon aikana. Maalauksissa käytettävät freskovärit hän joutui hakemaan Tukholmasta, koska kyseisiä värejä ei enää saanut Suomesta. Myös seinämaalauksen värit hän sekoitti itse.

Bruno Tuukkanen oli tyytyväinen siitä, että Siilinjärvellä oli päädytty säilyttämään entistä, koska vallalla oli kaiken vanhan väheksyminen. Seinämaalauksia suunnitellessaan hän oli seurannut perinteistä kristillistä symboliikkaa.

”Rikas taidekoristelu oli tuon ajan kirkkoille tyypillistä. Kirkosta haluttiin jugendin tapaan tehdä kokonaistaideteos, joka herättäisi hartautta. Täälläkin on seinämaalauksissa enkeleitä, alttarin yläpuolella Jeesuksen syntymä ja saarnatuolissa kristillisiä symboleita. Tämä kirkko ei ole yksittäinen tai erillinen rakennus vaan se kantaa mukanaan paitsi kirkollista historiaa myös taidehistoriaa usealta vuosisadalta”, taidehistorian opiskelija Henna Hietainen kuvaa synnyinseurakuntansa kirkkoa.

Harvinaisen alkuperäisestä

Siilinjärven kirkon lasimaalaukset ovat Bruno Tuukkasen jo vuonna 1923 suunnittelema, mutta ne seurakunta hankki ne kahdessa osassa. Vuonna 1985 hankittiin alt-

tarin yläpuolelle Voitonlippua kantava karitsa -maalaukset. Vuonna 1996 valmistui kirkon siviikkunoiden kolmen lasimaalauksen sarja, ”Syntiinlankeemus”, joka kuvaa Raamatun tapahtumia ja suomalaista elämänpiiriä. Teos oli suunniteltu alun perin altaria vastapäätä olevan parven kolmeen ikkunaan. Hankinta viivästyi rahapulnan vuoksi.

”Vaikka maalaukset toteutettiin vasta vuosikymmeniä suunnitelmien jälkeen, pidän niitä osana suomalaisen lasimaalaustaitteen kultakauden huippua”, Henna Hietainen sanoo. On harvinaista, että teokset toteutetaan niinkin myöhään lähes täysin alkuperäisten suunnitelmien mukaan. ”Usein ne unohdetaan ja jätetään toteuttamatta tai tilalle tehdään jotain muuta. Siilinjärvi saa olla ylpeä siitä, että kirkko lopulta saatiin siihen 20-luvun kultakauden kukoistukseen, jossa rakennuksesta haluttiin kokonaistaideteos.”

PIIA JULKUNEN
JA SINI-MARJA KUUSIPALO

Musapajalla saa käytännön oppia. Kalle Martikainen (vas.) ja Juha Rintahalkola editointipöydän ääressä.

Uusi suunta elä

Nuoret tarvitsevat erityisesti kuuntelevia korvia ja rohkeasevia sanoja.

Etsivä nuorisotyö on valtakunnallista Opetusministeriön rahoittamaa toimintaa, jota Tukeva-työvalmennussäätiö toteuttaa Kuopion lisäksi Siilinjärvellä, Maaningalla ja Leppävirralla. Kuopion kaupungin alla on lisäksi saman kohderyhmän kanssa tehtävää etsivää nuorisotyötä. Tukevan yksilövalmentaja **Katja Räisänen** auttaa löytämään vaihtoehtoja ja suuntaa elämälle.

Nuoret miehet löysivät väylän Musapajalle

Juha Rintahalkola, 19

"Ammattikouluopinnot loppuivat kahden vuoden jälkeen. Jouduin tyhjän päälle, ja muutama kuukauteen en tehnyt mitään. Oli tylsää. Sitten Katja soitti ja kysyi, kiinnostaisiko yhteistyö. Ajattelin, että parempi on lähteä liikenteeseen kuin jäädä sohvalle makaamaan. Aloimme etsiä kesätöitä, joita ei hakemisesta huolimatta kuitenkaan löytynyt. Kesällä olin kaksi kuukautta Kevamalla puupuoella ja syksyksi pääsin työkokeiluun Tukevan Musapajalle Nuorisokeskus 44:lle."

"Musiikki ja sen tekeminen kiinnostaa. Minulla on sähkörummut. Musapajalla olen päässyt seuraamaan, millaista työskentely musiikkialalla on. Olen roudannut tavaroita ja toiminut keikoil-

la valo- ja äänimiehenä. Tutustumiskäyntejä on ollut kouluille ja työpaikoille. Tammikuussa menen armeijaan. Etsivä nuorisotyö on tuonut ison plussan omaan elämäni."

Kalle Martikainen, 21

"Katja otti yhteyttä minuun jo pari vuotta sitten. Soitteli muutamia kertoja vuoden aikana ja viime talvena tavattiin ensimmäisen kerran. Pohjatyötä tilanteistani teimme puhelimessa. Yhteistyössä hyvää on ollut se, ettei minua ole painostettu tekemään tai kiirehtimään asioissa. Höyryän usein ja viime aikoina olen oppinut ottamaan aikaa miettimiselle ja harkinnalle. Olen myös jääräpää ja haluaisin hoitaa asiani itse. Suurin apu on ollut siinä, että olen saanut erilaisia vaihtoehtoja. Saan jatkaa omien voimavarojeni mukana."

"Kävin Katjan kanssa tutustumassa keväällä Musapajaan. Olin kuullut Musapajasta hyvää jo etukäteen, tuttuja oli ollut siellä aikaisemmin. Kuntouttava työtoiminta on ollut minulle juuri oikea valinta. Näillä näkymin jatkan Musapajalla kesään tai syksyyn asti. Sitten olisi tarkoitus lähteä opiskelemaan teatteri- ja esitystekniikkaa. Pajalla olen saanut vastuuta ja päässyt miksaamaan bändejä. Musiikkialalla ei ole kahta samanlaista päivää, pitää olla myös yötyövalmiudessa. On ollut hyvä nähdä alaa laajemmalti ja saada realistista kuvaa ammatista. Monelta kantilta tämä on ollut hyvä juttu."

Poimintoja nuorten toiminnasta

Siilinjärvellä:

Mun-kerho

- + Tarkoitettu ensisijaisesti erityistä tukea tarvitseville ja ujoille tai yksinäisille noin 12–15-vuotiaille.
- + Mielekästä ja itsetuntoa vahvistavaa harrastustoimintaa. Kokoonuu Siilinjärven seurakuntatalon alakerrassa keskiviikkoisin klo 16.30–17.30.

Jelppari-toiminta

- + Siilinjärven kunnan toimintaa, seurakunta yhteistyökumppanina.
- + Jelpparit ovat arjen sankareita nuorille ja nuorille aikuisille. Jelppari tahtoo auttaa: selvittää virastoasioinnin haasteita, tukee työ- ja kouluasioissa ja arjen askareissa ja vaikka harrastaa kanssasi. Haluaisitko sinä itsellesi kaverin? Kysy lisää nuorisotyönohjaajalta tai täytä netissä lomake.
- + Yli 16-vuotiaat voivat käydä Jelppari-valmennuksen. Seurakunnassa se avaa ovia vapaaehtoistyöhön erityisnuorisotyön leireille ja kerhoihin.

Messi-verkosto

- + Moniammatillinen yhteistyöverkosto Siilinjärvellä.
- + Pienryhmyöskentelyä, leiriä ja muita yhteistoimintoja, joiden avulla vaikutaan 15–29-vuotiaiden arjenhallintaan sekä opinnoissa ja työssä pärjäämiseen.

Lisätietoja: Erityisnuorisotyönohjaaja Sauli Paavilainen, p. 044 7284 655, sauli.paavilainen@evl.fi

Kuopiossa:

Harrastusryhmä 16–25-vuotiaille

- + Nuorille, jotka kaipaavat uusia ystäviä ja haluavat kokeilla erilaisia harrastuksia.
- + Ryhmä aloittaa helmikuussa.

Tukihenkilötoiminta

- + Seuraava tukihenkilökoulutus syyskuun 2014.

Päivärippikoulu pienryhmässä

- + Pappilalla 2.–15.6.
- + Rippikouluun voi ilmoittautua joustavasti kevään aikana.

Lisätietoja: Erityisnuorisotyönohjaaja Paula Paavilainen, p. 040 4848 475, paula.paavilainen@evl.fi

TIMO HARTIKAINEN

Elämä kantaakin

Tärkeintä on kohtaaminen, kontaktin ja luottamuksen rakentaminen nuoreen. Että joku sanoo, että olen sinua varten ja pysähtyy yhdessä nuoren kanssa pohtimaan, mitä juuri hän tarvitsee ja kaipaa. Tarvitaan aikaa ja kuuntelemista”, **Katja Räisänen** kertoo.

Räisänen ja Etsivä nuorisotyö tekee yhteistyötä oppilaitosten lisäksi sosiaalitoimen, TE-toimiston, Työvoiman palvelukeskuksen, Kuopion seudun päihdepalvelusäätiön, Kuopion psykiatrian keskuksen ja seurakuntien kanssa. Jos jollakin on huoli ystävästään, kaveristaan tai lapsestaan, voi etsiviin ottaa yhteyttä. Soittaminen ei sido mihinkään. Voi kysyä neuvoa tai ehdottaa ottamaan yhteyttä tukea tarvitsevaan nuoreen. Kaikki perustuu vapaaehtoisuuteen, nuorta ei pakoteta mihinkään. Myös nuorilta itseltään tulee yhteydenottoja.

”Emme syyllistä, emmekä jää möyrimään vanhoihin tilanteisiin. Suunta on eteenpäin!”

Onnistumisen kokemuksia

”Jokaista nuorta lähestytään hänen omilla ehdoillaan. Etsimme yhdessä vaihtoehtoja ja mietimme suuntaa. Kaikki eivät mene samaan koulutus- tai työputkeen, pitää olla erilaisia tapoja päästä tekemään ja oppimaan elämää.”

HANNA KARKKONEN

Katja Räisänen haluaa pysähtyä yhdessä nuoren kanssa ja löytää suuntaa eteenpäin.

Yhteistyö voi olla oman asunnon tai harrastuksen etsimistä. Aina ei kyseessä ole opiskeluun ja työelämään johtavan paikan löytäminen.

”Tarkoitus on lisätä nuorten hyvinvointia ja siihen liittyy monia asioita ihan niin kuin kaikilla muillakin. Yleensä tilanteisiin liittyy muutoksen tarve ja sehän on asia, mikä meitä jokaista pelottaa ja jokainen suhtautuu siihen omalla tavallaan. Käytännössä se voi tarkoittaa asiasta jutteleminen, sen herättämien tunteiden ja ajatusten selvittelyä yhdessä”, Räisänen tuumaa.

Starttipaja tai työpajat ovat polkuja eteenpäin. Suunta voi olla myös Kevaman palveluihin, Kuopion kaupungin kuntouttavaan

työtoimintaan, työkokeiluun yksityisiin yrityksiin, opiskelemaan tai työhön.

Monilla nuorilla on epävarmuutta omasta olemisestaan. Itsetunto on huono ja kiusatuksi joutuminen voi olla tuttua.

”Tässä työssä onnistuminen näkyy muun muassa siitä, kun nuoren silmiin syttyy uudenlainen loiste tai hän väläyttää pienen hymyn tai soittaa ja kysyy apua johonkin eteen tulleeeseen asiaan. On upeaa kuulla ja nähdä, että nuori löytää itselleen juuri siihen hetkeen oikean paikan, josta tuntee hyötyvänsä ja jossa saa niitä meille jokaiselle tärkeitä onnistumisen kokemuksia.”

HANNA KARKKONEN

Heidi Maria Räsänen kävi syksyllä kurssin, jonka myötä hän voi toimia tukihenkilönä.

Lehti-ilmoitus sytytti tukihenkilöksi

Heidi Maria Räsänen näki lehti-ilmoituksen ja kiinnostui tukihenkilötoiminnasta. Toiminta on Kuopion ev.lut. seurakuntien ja Nuorten palvelun yhteistyötä ja viimeisin koulutus järjestettiin syksyllä. Teologiaa opiskelevan Räsänen mielestä vapaaehtoistyö tukee myös omia opintoja. Haaveena on tulevaisuudessa työskennellä lasten ja nuorten parissa.

”Tukihenkilötoiminta on yhdesäoloa ja ystävyyttä. Voidaan käydä shoppailemassa, elokuvissa, lenkillä, mitä nuori itse haluaa ja mikä tuntuisi mukavalta yhteiseltä tekemiseltä. Jos hän tarvitsee apua käytännön järjestelyissä, voimme yhdessä opetella hoitamaan asioita ja vaikka ostamaan tavaroita omaan asuntoon. Haluaisin olla sellainen kaveri, jolta uskaltaa pyytää apua.”

Heidi Maria on asunut kaksi vuotta Kyproksella ja häntä kiinnostaisi myös maahanmuuttajien auttaminen.

”Vieraaseen maahan sopeu-

tuminen ei aina onnistu helposti. Kotoa lähteminen muiden seuraan voi olla vaikeaa. Siinä voisi tukihenkilö olla jelpaamassa eteenpäin.”

Uudet ovet avautuvat

Heidi Maria kokee eläneensä omaa nuoruuttaan tarpeeksi reippaasti. On kokeillut yhtä sun toista.

”Ehkä itsekkin olisin kaivannut tällaista tukihenkilöä nuorempana. Vaikka olin sosiaalinen, olin jollakin tavalla myös yksinäinen. Ehkä aikuisen ystävän, luottohenkilön kanssa olisi voinut tehdä ja pohtia asioita. Vanhemmat ja sukulaiset ovat välillä liian läheisiä, ulkopuoliselle voi olla helpompi puhua.”

”Luottamus tukihenkilön kanssa rakentuu ajan kanssa. Tarkoitus on luoda ystävyyssuhde, joka ei ole projektiluonteista vaan kestävämpää. Uuden ystävän kanssa voi löytää omaan elämäänsä aivan uudenlaisia kokemuksia”, Räsänen pohtii.

”Ja aina kun tutustuu uuteen ihmiseen, avautuu uusia ovia ja näköaloja. Siinä kasvaa myös itsekkin ihmisenä.”

Hymy leviää

Räsänen on elämässään opiskellut ja työskennellyt monissa paikoissa, nähnyt elämää erilaisilta kanteilta. Aikuisena uuden ammatin opiskelu on innostavaa. Hän tietää, että oman jutun löytäminen voi viedä aikaa.

”Auttaminen antaa hyvää oloa. Ja on mahtavaa, kun näkee toisen hymyilevän ja levittävän hymyä ympärilleen. Jos yksi ihminen saa elämänsä iloa, hän kasvattaa hyvää oloa lähipiiriinsä. Yksi ihminen ei voi koko maailma pelastaa, mutta ilon siemeniä voimme kylvää.”

”Elämän vaikeissa jaksoissa usein riittää, että toinen ihminen on läsnä. Että on olemassa ihminen, joka hyväksyy ja johon voi luottaa.”

HANNA KARKKONEN

”**Luottamus tukihenkilön kanssa rakentuu ajan kanssa. Tarkoitus on luoda ystävyyssuhde, joka ei ole projektiluonteista vaan kestävämpää.**

15.1.–28.1.14

läsnä olevien toivomusten mukaan. Tule rohkeasti ja avoimin mielin mukaan vapaamuotoiseen toimintaan. Yhteyshenkilöinä Toimi Kuivalainen 044 290 2434 ja Toivo Väisänen 045 233 8868, toivo.vaisanen@gmail.com.

SÄRKINIEMEN SEURAKUNTATALO Särkiniementie 20

040 4848 307
Särkiniemen raamattu- ja rukouspiiri ke 15.1. klo 18. Yhteyshenkilö Sirkka Pitkänen 044 379 3529.
Särkitupa to 16.1. klo 13. Torstaisin.
Jumpa ti 21.1. klo 11. Joka toinen tiistai (parilliset vkot) klo 11. Yht.henk. Toini Jääskeläinen 0400 786 166.
Särkiniemen arkinen ateria ti 21.1. klo 11.30. Tiistaisin.
Särkiniemen diakonia- ja lähetyspiiri ti 21.1. klo 13. Kahvio, parill. vkon tiistaina. Yhteyshenkilö Ulla Pitkänen 044 523 5991.
Messu su 26.1. klo 13. Saarnaa Anna Väättäinen, liturgina Ilkka Koponen, kanttorina Ossi Jauhainen.

DIAKONIA
Diakoniatyöntekijöiden ajanvaraukset: Alava, Niirala, Haapaniemi: Sonja Tirkkonen 040 4848324, sonja.tirkkonen@evl.fi. Neulamäki: Kati Ukkonen 0404848325, kati.ukkonen@evl.fi. Särkiniemi, Särkilähti, Lehtoniemi: Sisko Laitinen 040 4848326, sisko.laitinen@evl.fi.
Tuomioseurakunnan ja Alavan yhteinen omaishoitajien ryhmä ma 27.1. klo 13. Keskus-seurakuntatalo, kerho-huone Samuli. Lisätietoja Sonja Tirkkonen 040 4848 324.

PERHETYÖ
Perhekerhot Viikolla 3 Tavataan taas! Viikolla 4 Neulamäki ja Alava: Matkustan ympäri maailmaa, Lehtoniemi ja Särkiniemi: Talvista taidetta. Viikolla 5 Neulamäki: Lue lapselle! Kirjasto esittelee lasten kirjoja, Alava, Lehtoniemi ja Särkiniemi: Yhteisvastuu 2014. Perhekerhot kokoontuvat: Neulamäen kirkon kerhotiloissa tiistaisin klo 9.30–11, Alavan, Lehtoniemen ja Särkiniemen kerhotiloissa keskiviikkoisin klo 9.30–11.

KASTETUT
Eemil Johannes Luomannen, Eemeli Sauli Matti Pirskanen, Veeti Topias Antero Virkkula, Eetu Iivari Juhani Lemmetty, Linnea Aino Mirjam Asikainen, Daniel Arttu Johannes Mäkelä, Elsa Aada Maria Turunen, Susanne Tyyne Dorothea Ryhänen, Lilja Helmi Linnea Klein, Iitu Saaga Susanna Suhonen, Tyyne Virgie Pirskanen, Helmi Iiris Linnea Kaarjoki, Leon Matti Fernandez.

AVIOLIITTOON KUULUTETUT
Toni Matti Kalervo Loijas ja Kaisa Lotta Maaria Tasinen, Juha Petteri Rannanheimo ja Piia Kristiina Peura.
KUOLLEET
Irja Annikki Timonen 87 v, Elsa Ilmi Lehto 84 v, Matti Hermanni Oksman 80 v, Osmo Niilo Puustinen 68 v, Suvi Sisko Saari-

nen 55 v, Anna Maija Valtonen 52 v.

KALLAVEDEN KIRKKO Rauhalahdentie 21

040 4848 336
Perhejumalanpalvelus su 19.1. klo 10. Liturgia Veli Mäntynen, saarna Sirpa Nummenheimo ja kanttorina Mari Vuola-Tanila. Jumalanpalveluksen jälkeen yhteinen lounas sekä askartelua ja toimintapisteitä.
Kallaveden kirkon raamattupiiri joka toinen maanantai alkaen 20.1. klo 18–19.30. Vastuuhenkilönä Jarmo Oksanen.
Messu su 26.1. klo 10. Liturgia Sanna Alanen, saarna Matti Pentikäinen ja kanttorina Richard Nicholls.

MUUTA
Ekumeenisen rukousviikon ristaatto 19.1. Läh-tö Kuopion vapaakirkolta klo 15.45. Ristisaatto päättyy Tuomiokirkkoon, jossa pääjuhla klo 18 alkaen. Kirkkokahvit illan päätteeksi Tuomiokirkossa.
Perheraamattu-piiri su 26.1. klo 16.30 kirkon alakerrassa. Raamattu-piiristä vastaa Pia Karjalainen 050 5251 012.

PETOSEN SEURAKUNTATALO Pyörönkaari 21
040 4848 345
Ekumeenisen rukousviikon iltatilaisuus ti 21.1. klo 18.30. Mukana Matti Pentikäinen, Anni Tanninen ja Mikko Jokisaari Tukikohta-seurakunnasta.
SPIRITUS-ryhmä ke 22.1. klo 19. Aikuisten (n. 20–40 v.) oma ilta, jossa keskustellaan ja rentoudutaan kahvikupposen ääressä. Illassa läsnä ovat nuorisotyöntekijä Marjukka Pakkala ja pastori Sirpa Nummenheimo.

MUUTA
Sanasta suuntaa elämään -raamattu-piiri tiistaisin klo 18.30 Jaakkosilla, Pitkäsiima 15. Piiristä vastaa Merja-Riitta Jaakkonen 040 5573 285.
Donkkis Big Night -toimintailta pe 24.1. klo 18–20. Vapaa pääsy. Lisätietoja www.donkki.net tai Cecilia Kurkinen 050 381 4459.Järjestäjänä Kansan-lähetys.

HIRVILAHDEN KAPPELI Länsirannantie 2410
044 275 7936
Messu su 19.1. klo 13. Veli Mäntynen ja Anna-Mari Linna.

KARTTULAN KIRKKO Kirkkotie 23
040 4848 545
Messu su 19.1. klo 10. Mikko Väisänen, Anne Keränen.

MUUTA
Miesten saunailta to 16.1. klo 17.30. Jukka Vasaralla, Saarisentie 457, Syväniemi.
Ekumeenisen rukousviikon iltatilaisuus ke 22.1. klo 18. Karttulan vapaakirkossa, Kirkkotie 21. Mukana pastori Kaarina Hoffrén vapaakirkosta, pastori Mikko Väisänen ja kanttori Anne Keränen Kallaveden seurakunnasta, Karttulan kirkkokuoro, orto-

doksinen rukoushetki, esirukouspalvelua.

KARTTULAN SEURAKUNTAKOTI Kissakuusentie 14

040 4848 547
Kirkkokuoro alkaa ke 15.1. klo 18. Kahvitarjoilu.
Siioninvirsi-ilta su 19.1. klo 18.
Kutsu yhteyteen -ilta su 26.1. klo 17. Anni Tanninen ja Anne Keränen.
Kuopion ympäristön Rauhanyhdistyksen seur-at ma 27.1. klo 18.30.

NUORET
Nuortenilta Kurkimäessä kerran kuussa keskiviikkoisin klo 18 alkaen 15.1. Kenttätien kerhohuoneessa. Vapaamuotoinen ilta, jossa tarjoilu.
Nuorten peli-ilta maanantaisin alkaen 20.1. klo 17–19 Kallaveden kirkon alakerran liikuntasalissa.
Nuortenilta tiistaisin alkaen 21.1. klo 17.30 Kallaveden kirkolla.
Isoskoulutus kirkon ryhmälle ke 22.1. klo 17–18.30 Kallaveden kirkolla.
Nuorten K17-ilta to 23.1. klo 18. Kallaveden kirkon takkahuoneessa.
Nuorten Bibliodraamar ryhmä ke 29.1. klo 18. Kallaveden kirkon koulutusalissa kerran kuussa.

VARHAISNUORET
Kerhot jatkuvat viikolla 3. **Kevät talven leirit:** 14.–16.2.2014, 4.–7. lk tytöt (kaksi leiriä) Hirvijärvi. 14.–16.3.2014 1.–3. lk. tytöt Rytky. 28.–30.3.2014 1.–7. lk pojat Rytky. **Ilmoittautuminen 20.–29.1.2014** välisenä aikana osoitteessa <http://www.kuopionseurakunnat.fi/kallavesi-kouluikaiset> löytyvällä internet-ilmoittautumislomakkeella. Vahvistus leirille pääsystä lähetetään huoltajalle 31.1. tekstiviestillä tai sähköpostilla. Lisätietoja Eija Huuskonen 040 4848 378.

LÄHETYS
Naisten lähetyslöylyt ke 29.1. klo 18. Rytkyllä. Lähtö kirkolta klo 17.30 ja Peto-selta klo 17.35. Vapaaehtoinen 5 € maksu lähetysk-selle. Saunomisen lisäksi kevyt iltapala ja asiaa lähetyksestä. Sanna Alanen.
Tyynyliinatalkoot lähetysten hyväksi la 1.2. klo 9 Kallaveden kirkolla, Rauhalahdentie 21. Ruokailun takia ilmoittautumiset Katrille 27.1. mennessä 040 4848 334.

DIAKONIA
Toiminnan miehet perjantaisin alkaen 10.1. klo 13–15 Petosen seurakuntatalon takkahuoneessa.
Ystäväpiiri varttuneille torstaisin alkaen 16.1. klo 12–13.30. Petosen seurakuntatalon kerhopäädysä.
Juttutupa työikäisille maanantaisin alkaen 20.1. klo 12–13.30 Avoin kohtaa-mispaikka työikäisille työ-elämän ulkopuolella ole-ville. Kokoontumiset viikoittain.
Hyvän hoidon päivä ke 22.01. klo 10.30–14.30 Ryt-kyn leirikeskuksesta. Ilmoittautuminen diakoniatoimistoon 040 4848 332 ma klo 9–10. Voit jättää myös viestin vastaa-jaan.
Leväsen kammari ma 27.1. klo 12.30–14. Sanan maanantai, pastori Sirpa Nummenheimo.
Lähimmäis- ja vapaaehtoisuystyössä toimivien yhteinen teemailta ma 27.1.

klo 18–20 Petosen seurakuntatalon takkahuoneessa. Aiheesta ”Saira-an koh-taaminen” alustaa pastori Sirpa Nummenheimo.
Lasten eroryhmä 21.–22.2., 7–12 -vuotiaille lapsil-le, joiden perheissä on ero jo arkipäivää. Kyselyt ja ilmoittautumiset 14.2. mennessä 0400 441 708. Jär-jestäjinä Kallaveden seura-kunta ja Yhden vanhemman perheiden liitto.

PERHETYÖ
Perhekerhot alkavat vk 3 seuraavasti: **Petosen seurakuntatalo:** tiistaisin klo 9.30–11. **Valoharju:** tiistaisin klo 9.30–11. **Kallaveden kirkko:** keskiviikkoisin klo 9.30–11. **Jynkänvuoren kerho-huone:** (Isännän-tie 22) keskiviikkoisin klo 9.30–11. **Kurkimäki,** Kurkipirtti: keskiviikkoisin klo 9.30–11. **Rytkyn leirikeskuksessa** kerran kuussa keskiviikkoisin 29.1, 26.2., 26.3. ja 7.5. klo 9–11. **Karttulan seurakuntakodilla** maanantaisin klo 9.30–11. **Syvänniemen pappilassa** tiistaisin klo 9.30–11. **Taidetiistai** ti 21.1. ja 28.1. klo 9.30–11.30 tai 13–15. Tervetuloa koko perhe taiteilemaan Kallaveden kirkon kerhotiloihin (Rauhalahdentie 21). Ota mukaan taiteiluun sopivat vaatteet ja omat eväät.

PIIRIT
Puutossalmen lähetyspiiri to 16.1. klo 13 Hilja Airaksisella, Pyörönkaari 28 as. 31, Kuopio.

AIKUISTYÖ
Miesten Raamattupiiri to 16.1. klo 18.30 Jynkänvuoren kerho-huoneella (Isännäntie 22). Piiritä vastaa Veijo Olli 040 8275 304.
Pyhäkoulu
PYHÄKOULU
Pyhäkoulut alkavat su 19.1. seuraavasti: klo 11 **Haminalahdessa Jalkasesa** (opettajan ilmoituksen mukaisesti), klo 13 **Soinin-lahdessa, Jauhiaisessa** (kuukauden 3. sunnuntai), klo 13.30 **Petosen srk-talolla** (19.1., 26.1., 2.2., 9.2., 16.2., 23.2., 9.3., 30.3., 6.4., 13.4. ja 27.4.), klo 17 **Kurkimäessä kerho-huoneella** (19.1., 16.2., 16.3. ja 13.4.).
Pyhäkoulu su 26.1. klo 16.30. Kallaveden kirkolla.

KINKERIT
Rytkyn kinkerit ti 21.1. klo 18 Anja Nissisellä, Kuuselankuja 5. Anna-Maija Helja ja Anna-Mari Linna.
Vehmäs-män kinkerit ke 22.1. klo 18.30 Mäntyselässä, Pekka ja Aino Mäntyselkä, Mäntyseläntie 50. Raili Rantanen ja Richard Nicholls.
Kurkimäen kinkerit to 23.1. klo 18. Marja Lyytikäisellä, Karhumäentie 45. Raili Rantanen ja Anne Keränen.

Hiltulanlahden kinkerit ke 29.1. klo 18.30 Anja ja Mikko Laitisella, Puutos-salmentie 294. Anna-Maija Hella ja Anna-Mari Linna.
KASTETUT
Noora Amanda Emilia Heikkinen, Lukas Olavi Sormunen, Milja Helinä Aavela, Pyry Markus Pohjonen, Meea Emelia Turunen, Anni Elina Hoffren, Joonatan Eelis Olavi Eskelinen, Venla Eden Kainulainen, Sofiana Helmi Selina Savolainen, Vili Antero Rissanen, Tiitus Paa-vo Eemeli Venäläinen, Tiila Marjatta Nissinen, Rami Oliver Tervo, Inka Hel-

Rukoukseni

Maaria Leinonen in memoriam.
Teoksesta Silmissä uudet unet, Kirjapaja 1989.

*Elämä armahda minua
anna pysyä ihmisenä loppuun asti*

*En halua tulla vahvaksi, jos ei voi olla vahva
tulematta kovaksi ja armottomaksi.
Liian paljon sellaista vahvuutta olen kohdannut
ja tullut haavoitetuksi.*

*En halua tulla suureksi, jos ei voi olla suuri alistamatta,
ahdistamatta ja pienentämättä muita.*
Liian paljon sellaista suuruutta olen kohdannut ja tullut nöyryytetyksi.

*En halua tulla kaikkivoivaksi, jos ei voi olla oikeassa
tuomitsematta muita, asettumatta toisten yläpuolelle.
Liian paljon sellaista ylemmyyttä olen kohdannut
ja joutunut kokonaan eksyksiin tuuliajolle.*

*Eläin pysyy eläimenä, kasvi kasvina kuolemaansa saakka.
Vain ihminen voi muuttua toiseksi, tulla eläimeksi, raatelevaksi pedoksi
kovettua, muuttua kiveksi.
Sellaiselta varjele minua elämä.
Anna minun pysyä ihmisenä.
Elävänä. Tuntevana.
Vaikka kivulla.*

Maaria Leinonen (1933–2013) oli kuopiolainen runoilija, jonka tuotannossa hengellisyydellä oli vahva osuus.

SEURAKUNNAT 15.1.–28.1.14

mi Auroora Kolehmainen, Isla Inkeri Emilia Karikumpu, Minka Edit Josefiina Nissilä, Eemi Viljami Mutanen, Pihla Emilia Soininen, Nelle Lilli Justiina Suomalainen, Oliver Alex Hiekkämäki, Sofia Ellen Olivia Huttunen, Anna-Helena Tillman, Aada Ulla Estelle Hirvonen, Emil Ilmari Koivisto, Jenny Marjatta Juntunen, Jesse Petteri Juntunen, Aidan Pablo Benjamin Saunderson, Elias Otto Akseli Kaasinen, Lotta Iiris Orvokki Palmio, Lenni Alex Manninen.

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Hannu Juhani Heiskanen ja Jaana Irene Hiltunen.

KUOLLEET

Aino Hellin Annikki Koljonen 90 v, Tauno Ilmari Parvainen 87 v, Martti Eelis Kinunen 79 v, Veli Matti Vääntäinen 66 v, Sinikka Kaija Väyrynen 60 v, Pauli Martti Keinänen 56 v, Anne Eeva Pirkkittä Toivanen-Nissinen 51 v, Hannu Päiviö Seppälä 48 v, Alisa Ollikainen 1 kk.

PYHÄN JOHANNEKSEN KIRKKO Kellolahdentie 8

040 4848 386

Messu su 19.1. klo 10. Saarna teologiharjoittelija, liturgia teologiharjoittelija ja Heikki Hyvärinen, kanttorina Tintti Tinkala. Avustavat Anne Mönkkönen ja Maire Tajakka, laulu.
Rippikoulujen aloitus-jumalanpalvelus su 26.1. klo 10. Saarna Aulikki Mäkinen, liturgia Sanna Husso, kanttorina Heikki Mononen. Kirkkokahvit. Ryhmäkohtaiset infot vanhemmille ja nuorille kevään sisällöstä, etukäteistehtävistä, ym.

MUSIIKKI

Kirkkokuoro 15.1. alkaen keskiviikkoisin klo 18–19.30 Pyhän Johanneksen kirkossa, lapsiparkki yläkerran kerhuhuoneessa.
Päiväkuoro alkaa to 16.1. klo 11–12 Pyhän Johanneksen kirkolla.

DIAKONIA

Hyvän Mielen Päivän viikkomessu ke 15.1. klo 11–13.30 Pyhän Johanneksen kirkolla. ”Kasteen lahja”, Heikki Hyvärinen. Linja-autokuljetus (Jääskeläisen auto): Päivärannantie, Citymarketin jälkeinen pysäkki Kettulanlahteen päin klo 9.50. Autotalo Kuopion pysäkki klo 9.55. Pihlajaharjuntien ja Rahu-sentien risteys klo 10. Kelloniemen Sale klo 10.05. Itkon-

niemi (Malminkatu 13 pysäkki) klo 10.10. Sotilaspo-jankadun pysäkki klo 10.15. Tellervonkadun pysäkki klo 10.20. Lönnrotinkadun pysäkki (Lönnrotinkatu 11 kohdalla) klo 10.25. Pohjolankadun pysäkki (Pohjolankatu 28 kohdalla) klo 10.30. Killisenkadulle ja Pohjolankatua Lönnrotinkadulle, Saariaitan pysäkki klo 10.40. Pyhän Johanneksen kirkko. Paluu samaa reittiä klo 13.30. Päivän hinta 5 €.

Ukintuvan teematorstai 23.1. klo 12–14 Pyhän Johanneksen kirkon srk-salissa. Muistiluotsi: Aivojen terveys. Kahvitus klo 11 alkaen.
Yhteisvastuun infopäivä ja lippaiden jako la 25.1. klo 9.15–12 Pyhän Johanneksen kirkon srk-salissa. Kahvit.

MUUTA

Hartaus to 16.1. klo 13.30 Mäntylän palvelutalolla, Untamontkatu 5. Salla Tyrväinen.
Hartaudet ma 20.1. klo 13 ja 13.30 Sunnen kodilla, Päivärinteentie 29. Heikki Hyvärinen.
Hartaus to 23.1. klo 13.30 pienryhmäkoti Honkaranassa, Sandelsinkatu 14. Ulla Halonen.
Messu su 26.1. klo 13 Mäntylän palvelutalossa, Untamontkatu 5. Aulikki Mäkinen, Salla Tyrväinen.

PERHETYÖ

Perhekerho 15.1. alkaen keskiviikkoisin klo 9.30–11 Pyhän Johanneksen kirkolla.
Vauvakerho 15.1. alkaen keskiviikkoisin klo 9.30–11 Pyhän Johanneksen kirkon 2. kerroksen kerhohuoneessa.

AIKUISTYÖ

Miesten piiri ke 15.1. klo 18–20 Pyhän Johanneksen kirkon srk-salissa. Heikki Hyvärinen.
Keskusteluja raamatun äärellä to 16.1. klo 12 Pyhän Johanneksen kirkon srk-salissa. Heikki Hyvärinen. Ukintupa kahvittaa klo 11 alkaen.
Kotien raamattu- ja rukouspiiri 20.1. alkaen parillisten viikkojen maanantaina klo 13 Arja ja Raimo Pirskaella, Kellomäentie 28. Vettäjä Aari Luntinen 041 438 0657.
Miesten männistöpiiri 21.1. alkaen parillisten viikkojen tiistaina klo 18.30 Pyhän Johanneksen kirkon yläkerran aulassa. Esko lisalo.
Naisia raamatussa ke 22.1. klo 18. Työikäisten naisten raamattupiiri Pyhän Johanneksen kirkon srk-salissa. Aulikki Mäkinen.

KASTETUT

Sofia Siiri Elina Iivarinen, Lilli Irmeli Suutari, Iiris Elma Alisa Rautapää, Nea Susanne Kyllönen.

KUOLLEET

Hilja Johanna Tirkkonen

95 v, Paavo Olavi Nykänen 94 v, Elsa Amalia Raikonen 92 v, Ester Elisabet Oksanen 89 v, Uuno Petter Voutilainen 86 v, Aarne Adam Bäck 84 v, Maire Johanna Jänis 82 v, Veikko Armas Nissinen 75 v, Raimo Ensio Ryytänen 58 v, Ira Hanne Kristiina Raatikainen 54 v.

PUIJON KIRKKO Taivaanpankantie 3

040 4848 419

Viikkomessu ja raamattu-tuokio ke 15.1. klo 11. Teemu Voutilainen, Riitta Murtorinne. Kanttorina Päivi Paaso.
Messu su 19.1. klo 10. Sairaalapastori Sari Kärhä saarnaa, Kari Kuula, Pekka Nieminen. Kanttorina Päivi Paaso. Kirkkokahvit. Keskustelu saatohoidosta, alustus sairaalapastori Risto Voutilainen. Lapsille pyhäkoulu.
Messu su 26.1. klo 10. Kari Kuula saarnaa, Mari Voutilainen, Teemu Voutilainen. Kanttorina Outi Keskisipilä. Kuopion Mieslaulajat, johtaa Juha Hilander. Lapsille pyhäkoulu.

PUIJON

SEURAKUNTAKESKUS Taivaanpankantie 3

Perhekerho ke 15.1. klo 9.30. Reippaasti uuteen vuoteen.
Israel-piiri ke 15.1. klo 14.
Miesten säily ke 15.1. klo 16. Puijon seurakunnan pallosalissa hikoillaan säännöllisesti joka keskiviikko klo 16–17.30 sählyn merkeissä. Tervetulleita ovat kaikki miehet – nuoret ja vanhat, pelimiehet ja peliin vähemmän vihihiytyneet. Mukana aikuistyy pappi Teemu Voutilainen.
Eläkeläisten kerho to 16.1. klo 12.30. Vuodenvaihteen virret.
Miksi uskoisin -keskusteluserja ma 20.1. klo 18. Miksi uskoisin Jumalaan? Tiina Puukko, Matti Oikarinen, Kari Kuula.

Lähimmäisten ilta ma 20.1. klo 18. Kerhuhuone 3. Seurakunnan vapaaehtoinen, silmääläkäri Kaija Tuppurainen kertoo ikänäöstä, Raili Lehtoviita.

Ystävän kammari ti 21.1. klo 11. Kokoonnutmiset keväällä tiistaisin klo 11–14. Kiireetöntä yhdessä oloa. Kahvitarjoilu.
Perhekerho ke 22.1. klo 9.30. Valkoista ja ihanaa.
Midinetti-lähetyspiiri ke 22.1. klo 13.
Eläkeläisten kerho to 23.1. klo 12.30. Seurakunnan hallinto, lehtori Heikki Juutinen.
Siioninvirsiseurat ja Herättäjän po:n vuosikokous su 26.1. klo 18. Jaana Marjanen, Reijo Mattila, Tuomo Ruuttunen.
Miksi uskoisin -keskusteluserja ma 27.1. klo 18. Juma-

la-uskon kritiikki ja puolustus. Ulla Rissanen, Petri Laajalahti, Kari Kuula.
Israel-piiri ke 29.1. klo 14.

POUKAMA Poukamantie 105

Ystävänpäiväkerho ke 15.1. klo 11. Viikkomessu Puijon kirkossa. Kuljetus Ranta-Toivalasta alkaen klo 10.
Perhekerho ti 21.1. klo 9.30. Valoa varpasiin.
Ystävänpäiväkerho ke 22.1. klo 11. Ruokailu klo 12–13.30. Häpeä – suoja vai kahle? Psyk.sh/diakonissa Pirjo Miettinen, Riitta Murtorinne.
Perhekerho ti 28.1. klo 9.30. Siunauksen pisaroita.
Ystävänpäiväkerho ke 29.1. klo 11. Ruokailu klo 12–13.30. Palvelutorin Vamonon esittely, kaupungin vanhusten palveluohjaaja, Riitta Murtorinne.

RANTA-TOIVALA

Kinkerit ke 22.1. klo 18.30. Pentti ja Seija Rissanen, Hirvolanniementie 177. Arjen kristillisyyttä. Jaana Marjanen, Riitta Murtorinne, Päivi Paaso.

MUUTA

Venäjänkielisten maahanmuuttajanaisten ryhmä ke 15.1. klo 18. NNKY:llä, Myllykatu 5.
Perhekerho ti 21.1. klo 9.30. Toukolan päiväkodilla. Valokosta ja ihanaa.
Perhekerho ti 28.1. klo 9.30. Toukolan päiväkodilla. Loistaa kynttilä.

KASTETUT

Jussi Klaus Juhani Vanninen, Tuure Johannes Jääskeläinen, Lydia Jenny Sofia Ilo, Adele Hymni Maaria Karikumpu, Joel Luka Daniel Savolainen, Elias Antero Kelo, Niila Juhani Jääskeläinen, Aleks Eino Mikael Iivanainen, Oliver Edward Nyman, Niilo Sylwester Schroderus, Lauri Matias Soronen, Isla Vieno Irene Toivanen.

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Olli-Matti Juhani Rautiainen ja Anne Reetta Johanna Schroderus.

KUOLLEET

Väinö Puustinen 88 v, Pirkko Pauliina Karinen 87 v, Maija-Liisa Vilhelmiina Mönkkönen 87 v, Elma Elina Laitinen 87 v, Anna Hilka Serafiina Tikkanen 82 v, Maija-Liisa Nuutinen 81 v, Heli Hellin Marjatta Eskelinen 80 v, Liisa Vilhelmiina Lehtikanto 69 v, Antti Olavi Lippinen 28 v, Rasmus Kivelä 20 v.

RIISTAVEDEN KIRKKO Joensuuntie 2505

Messu su 19.1. klo 10. U. Mäkinen, Tuura. Rippikoululaisten kotikirkkokierros. Tutustuminen.

RIISTAVEDEN SEURAKUNTATALO Keskustie 2

Vauvaryhmä to 16.1. klo 14–15.30, seurakuntatalolla. UUSI RYHMÄ! Tervetuloa vauvaa odottavat ja vauvan kanssa olevat jakamaan vauva-arkea yhdessä. Suunnitellaan ensimmäisellä kerralla kevään ohjelmaa. Voit pihlataa hetkeksi tai viihtyä koko ajan. Voit ottaa välipalan mukaan, keitellään kahvit yhdessä.
Miesten ruokapiiri ma 20.1. klo 17 seurakuntatalossa.

Viikkomessu ti 21.1. klo 12. seurakuntasalissa. M. Mäkinen, Tuura.
Vauvaryhmä to 23.1. klo 14–15.30, seurakuntatalolla.
Messu su 26.1. klo 10. U. Mäkinen, Tuura.
Siioninvirsiseurat ma 27.1. klo 19 seurakuntasalissa.

MUUTA

Seurakuntatalolla diakonia- ja aluepapiin päivystys ma klo 9–11 Minna Puustinen 040 4888 608 ja Marjaana Mäkinen 040 4888 612.

Piipahda
Arkissa, kauppa-
keskus Apajassa.

YLÖSNOUSEMUKSEN KIRKKO Mäntytie 5, Juankoski

Messu su 19.1. klo 10. Pursiainen, Saarela.
Messu su 26.1. klo 10. Rippikoululaisten kotikirkkokierros. K. Leino, Ahonen.

JUANKOSKEN SEURAKUNTATALO Mäntytie 5

Raamattupiiri ke klo 12 parittomina viikkoina. Ensimmäinen kokoontuminen 15.1.
Miesten piiri ke klo 18. Ensimmäinen kokoontuminen 15.1.
Lähetyskarttelu to klo 10–13 parittomina viikkoina. Ensimmäinen kokoontuminen 16.1. seurakuntasalissa.
Naisten raamattupiiri to klo 18 parittomina viikkoina, 16.1. alkaen Pienessä kerhuhuoneessa.
Naisten piiri joka ma klo 12–14 Pienessä kerhohuoneessa.
Liikunta- ja näkörajoitteisten ryhmä mukana Jkin Aivoparkit ry. pe 17.1. klo 12. seurakuntasalissa. Kyyti-asioissa voi ottaa yhteyttä diakoni Leila Asikainen 040 4888620.
Avoin mukulatiistai kerho kksa ti 21.1. klo 9.30–11. Tervetulleita kaikki lapset ikään katsomatta yhdessä aikuisen kanssa.
Seurakuntakerho ke 22.1. klo 11–13 seurakuntatalossa.

KAAVIN KIRKKO Kaavintie 24

Messu su 19.1. klo 13. Saarnajatkot kirkossa. Hagman-Puustinen, Ahonen.
Messu su 26.1. klo 13. Saarnajatkot kirkossa. Huhtala, Lukkari-Lohi.
Nina Äströmin konsertti ”Sydämettä sydämetle” pe 31.1. klo 18. Ohjelma 5 €, tuotto yhteisvastuukeräykselle.

KAAVIN SEURAKUNTATALO Kirkkorannantie 1

Elsan kerho to 16.1. klo 11, srk-koti.
Yhteisvastuukeräjä! Uusia ja entisiä keräjiä pyydetään ottamaan yhteyttä tämän vuoden keräysjärjestelyistä Pirjoon 040 4888 627.
Raamattupiiri ma 20.1. klo 13 seurakuntatalolla.
Mielenterveyskuntoutujien omaisten ryhmä ma 20.1. klo 14, srk-koti.
Vanhemman väen palvelupäivä ti 21.1. klo 11, seura-

kuntakoti. Ruokailu ja kahvit 5 €/hlö.
Perhekerho alkaa ke 22.1. klo 9.30–11. Aiheena Jeesus lasten ystävä.
Mielenterveyspiiri ti 28.1. klo 13, seurakuntakoti.

MUUTA

Elsan kerho to 23.1. klo 14 Luikonlahden koululla.
Elsan kerho to 30.1. klo 14 Maarianvaarassa Eila ja Paavo Räsäsellä, Paavolantie 42.

MUURUVEDEN KIRKKO Kirkkotie 1

Messu su 19.1. klo 13. Pursiainen, Saarela.
Messu su 26.1. klo 13. K. Leino, Ahonen.

MUURUVEDEN SEURAKUNTATALO Kirkkotie 2

Seurakuntakerho to 16.1. ja 30.1. klo 13, seurakuntakoti.

MUUTA

Pelonniemen ja Nousionmäen kyläseurat su 26.1. klo 18.30 Mirja ja Pentti Hyvösellä, Lähteenkorvantie 246. Eino Keihänen kertoo siirtolaispapiin työstä Australiassa ja näyttää kuvia.

NILSIÄN KIRKKO Kirkonmäentie 1

Ekumeeninen kirkkovaellus la 18.1. Lähtö ortodoksi-kirkolta klo 15, josta vaelataan helluntaiseurakunnan kautta lut. kirkkoon. Ilta teet seurakuntakodilla n. klo 18. Pursiainen.
Messu su 19.1. klo 10. Korkalainen, Kärppä-Leskinen.
Messu su 26.1. klo 10. Pursiainen, Kärppä-Leskinen.

NILSIÄN SEURAKUNTAKOTI Nilsiantie 59

Nilsian Eläkeläisten Kristillisen yhdistyksen seurat ke 22.1. klo 12–15.15 seurakuntakodin alalassissa.
Mannaruokailu ke 22.1. klo 12 seurakuntakodissa. Työtömille, päihdeongelmallisille ja yksinäisille, maksuton.

MUUTA

Murtolahden kyläseurat ke 15.1. klo 19 Helena ja Markku Luukkusella, Soipuntie 95.
Pajulahti-Ranta-Sänki-mäen kyläseurat ti 21.1. klo 14 Turulassa, Saarikyläntie 150A. Eino Keihänen kertoo pyhiinvaelluksesta ja näyttää kuvia.
Vuotjärven kyläseurat ma 27.1. klo 19 Hannu Vartiainen, Hipanrannantie 39.

SÄYNEISEN KIRKKO Kirkkoharjuntie 2

Messu su 19.1. klo 13. Kirkkokahvit. Korkalainen, Kärppä-Leskinen.
Messu su 26.1. klo 13. Pursiainen, Kärppä-Leskinen.

SÄYNEISEN SEURAKUNTAKOTI Kirkkoharjuntie 2 A

Seurakuntakerho to 30.1. klo 12.

TUUSNIEMEN KIRKKO Keskitie 21

Messu su 19.1. klo 10. Hagman-Puustinen, Ahonen.
Sanajumalanpalvelus ja rippikoululaisten kotikirkkokierros su 26.1. klo 10. Hagman-Puustinen, Lukkari-Lohi.

TUUSNIEMEN SEURAKUNTATALO Keskitie 22 (Koivukuja 2:n remontin ajan)

Päiväkerhot maanantaisin klo 9–11.30 ja 13–15.30.
Perhekerho tiistaisin klo 9.30–11.
Rukouspiiri tiistaisin klo 14.

Lähetyspiiri pe 17.1. klo 12 seurakuntasalissa.
Naisten piiri pe 17.1. klo 18 seurakuntasalissa.
Palvelupäivä ke 22.1. klo 10 seurakuntasalissa.
Ilta Sanan äärellä ma 27.1. klo 18 seurakuntasalissa.

MUUTA

Papin päivystys torstaisin klo 9.30–11.30, virastolla puh. 040 4888 614.
Diakoniatyön puhelinpäivystys torstaisin 9.30–11.30 puh. 040 4888 619. Vastaanotot vain ajanvarauksella.
Liukonpelto-Paakkila työseurat ti 21.1. klo 19. Hilikka ja Teuvo Ronkaisella. Illan teema: Evakkomatka Karjalasta.
Palvelupäivä to 23.1. klo 10. Hirvolassa, ilm. Aulille 040 4888 631.
Kristittyjen ykseyden ristsaatto to 23.1. klo 18. alken ortodoksi-kirkosta, sitten helluntaiseurakunnan temppeli ja lopuksi seurakuntatalo, jossa rukoushetki ja kahvit.

VEHMERSALMEN KIRKKO Lempeläntie 17

Messu su 19.1. klo 13. U. Mäkinen, Tuura.
Messu su 26.1. klo 13. U. Mäkinen, Tuura.

VEHMERSALMEN SEURAKUNTAKOTI Lempeläntie 15

Perhekerho perjantaisin klo 9.30–11.
Kirkkokuoro maanantaisin klo 16.30. Salissa.
Varttuneen väen virkistyspäivä ti 21.1. klo 10–12. Ruokamaksu 5 €.
Hiljainen raamattuilta to 23.1. klo 18.
Puurokammari ma 27.1. klo 10 Kammarissa.
Lähetyspiiri to 30.1. klo 11 Kammarissa.

KASTETUT

Milja Aino Maria Venäläinen, Juankoski, Manu Toivo Tapani Pursiainen, Vehmersalmi, Emmi Ida Annika Tepponen, Nilsia.

KUOLLEET

Saimi Maria Heikkinen 90 v, Juankoski, Oiva Aukusti Holopainen 86 v, Riistavesi, Lahja Sylvia Hakkarainen 86 v, Juankoski, Toivo Olavi Pennanen 82 v, Nilsia, Antti Pertti Hyvärinen 80 v, Juankoski, Anna Maria Procopé 73 v, Nilsia, Liisa Mirjam Savolainen 72 v, Nilsia, Matti Aukusti Miettinen 61 v, Vehmersalmi, Timo-Olavi Niskanen 52 v, Juankoski, Maire Eva Elisabet Rautio 91 v, Nilsia, Aili Maria Antikainen 90 v, Kaavi, Tauno Vilho Rahunen 87 v, Tuusniemi, Matti Olavi Keskiniva 56 v, Nilsia, Martta Alina Räisänen 97 v, Tuusniemi, Taimi Mirjam Leskinen 88 v, Tuusniemi, Väinö Smolander 87 v, Tuusniemi, Augusta Mirjam Pelkonen 97 v, Riistavesi, Veli Kalervo Heikkinen 92 v, Muuruvesi, Martta Mujunen 92 v, Juankoski, Terttu Tellerovo Koski 76 v, Juankoski.

Kirkkoherranvirasto ja taloustoimisto avoimna arkisin klo 9–11 ja 12–14, p. 017 288 4600 (khanvirasto), 017 288 4620 (talouststo). Haarahongantie 4, 71800 Siilinjärvi.
www.siilinjärvenseurakunta.fi
www.facebook.com/siilinjärvenseurakunta

KIRKKO

Haarahongantie 2

Messu su 19.1. klo 10. Sirpa Ylikotila, Heikki Kastarinen, Vesa Kajava.

Ekumeeninen kirkkoilta su 19.1. klo 18. Katekeettisen keskuksen johtaja TL, isä Ryszard Mis SCJ katolisesta kirkosta, Äiti Kristodu-li Lintulan luostarista ortodoksista kirkosta, TK Riitta-Liisa Taskinen luterilaisesta kirkosta ja pastori Heimo Enbuska helluntaikirkosta. Juontaa Satu Väätäinen, musiikissa ortodoksinen kvar-tetti Eija Honkaselän johtamana, luterilainen kvartetti Vesa Kajavan johtamana.

Ekumeeninen ristisaatto ke 22.1. klo 18 Siilinjärven ortodoksiselta kirkolta, vapaa-seurakunta n. klo 18.45, helluntaiseurakunta n. klo 19.15 ja luterilainen kirkko klo 19.30. Hartaushetket joka kirkolla. Iltatee Siilinj. srk-talolla. Voit liittyä saattoon myös matkan varrelta.

Sanajumalanpalvelus su 26.1. klo 10. Heikki Kastarinen, Matti Hoffren, Heini Heide.

SEURAKUNTATALO

Haarahongantie 4

Sola Gratia -kuoron harjoitukset keskiviikkoisin klo 18 isossa salissa.

Lähetyskahvila ja askartelupiiri ke 15.1, 22.1., 29.1. klo 9–12 lähetyskellarilla. Hartaus klo 9, jonka jälkeen kahvit. Myös Lähetksen Pu-tiikki avoinna.

Omaishoitajakerho ke 15.1. klo 12 päätysalissa. Ohjelmaa hoitajille ja hoidettaville.

Nuorten perjantaikahvilailta pe 17.1. klo 18–22 nuorten kerhotilassa.

Sunnuntaipyhäkoulu su 19.1., 26.1. klo 10–11 kerhotiloissa.

Kuulokerho ma 20.1. klo 13 päätysalissa.

Ravintoa Raamatusta -raamattupiiri to 23.1. klo 18

kokoushuoneessa (2. krs). Tutustumme Pyhän Kir-jan maailmaan ja kyselem-me, mitä sen sanoma antaa meille tänään.

Nuorten perjantaikahvilailta pe 24.1. klo 18 nuorten kerhotilassa.

“Minun matkani naisena” naisten iltapäivä su 26.1. klo 14–17 isossa salissa. Mirja Ryyänen, Beatrice Kraft, Marja-Leena Kasurinen ja Sirpa Ylikotila. Musiikissa Gospel-ryhmä ja Airi Heiskanen. Yhteinen ateria. Arpa-jaiset Yhteisvastuun hyväksi.

Eläkeikäisten päiväpiiri ma 27.1. klo 13 isossa salissa.

Seurat ti 28.1. klo 13 pienessä salissa. Järj. Kristilliset eläkeläiset.

Seurat ti 28.1. klo 19 pienessä salissa. Järj. Rauhanyhdistys.

Omaishoitajakerho ke 29.1. klo 12 päätysyli. Ohjelmaa hoitajille ja hoidettaville.

Gospel-Spice-ryhmä naisil-le tanssia gospelmusiikkiin ke 29.1. klo 16.15–17.15 alahuoneissa. Tule liikkumaan armollisesti oman kunnan ja tunnon mukaan, mm. lat-tareita afroa ja kehonhuolto-a. Aiempaa tanssikoke-musta et tarvitse, tule sel-laisena kuin olet! Ohjaaja-na Jenni Shakya. 5 €/krt tai 50 €/kevä.

Miestenkerho Aikamiehet to 30.1. klo 18.30 päätysalissa: “Mihin mies luottaa?” Eri-ikäiset miehet ovat ter-vetulleita kahvikupposen ääreen jakamaan tunteja mie-hen elämästä.

VOURELAN KIRKKO

Rissalantie 2

Hyvän olon ilta naisille to 16.1. klo 18: “Hyvää oloa etsimässä”. Uutta toimintaa naisille kerran kuukaudessa!

Perjantaikahvila pe 17.1. klo 18–22 alakerrassa. Rukous-hetki klo 19.30.

Sanajumalanpalvelus su 19.1. klo 13. Sirpa Ylikotila, Vesa Kajava.

Messu su 26.1. klo 13. Heikki Kastarinen, Heini Heide.

Vuorelan lähetyspiiri joka toinen tiistai 21.1. alk. klo 10. Koe lähetystyön mukanaolon ilo!

Eläkeikäisten päiväpiiri ma 27.1.klo 13.

Raamattu- ja rukouspiiri ma 27.1. klo 18 kirkkosalissa.

Arjen ateria to 30.1. klo 11–12.

KOULULAISILLE

Donkkis-illat Siilinjärven srk-talolla ke 29.1., 26.2., 26.3. ja Vuorelan kirkolla ke 5.2., 12.3., 2.4. klo 18–20. Alakoululaisten ikioma ilta sisältää mm. raamatunkertomuksen, kilpailuja, nyyttarit ja hauskoja toimintapisteitä.

Lasketteluleiri 5.–7.-luokalaisille 5.–6.4. Tahkolla. Hintaa yli 12-vuotialta 80 €, alle 12-v. 70 €, sis. kuljetukset, hissiliiput, lounaan, iltapalat, eväät ja majoituksen Gasthaus Lastulahdessa. Ilm. 10.3. alk. verkossa: www.sii-linjarvenseurakunta.fi.

Tilaa viikoittaisissa kerhoissa: Tyttöjen Puuhis (1.–6.-lk) to 16.1. alk. klo 17–18.30 Leppäkaarten kerhohuone, Honkarannantie 8, ilm. 044 7284 653.

Sählykerho (4.–6.-lk) ke 15.1. alk. klo 16–17 Siilinjärven koulun liikuntasali, Koulutie 3, ilm. 044 7284 654.

Kuviskerho (1.–2.-lk) ke 15.1. alk. klo 15.30–17 Siilinjärven seurakuntatalo, Haarahongantie 4. Materiaalimaksu 10 €. Järj. yhdessä 4H:n kanssa. Ilm. siilinjärvi.4h@dnainternet.net, 040 824 5301.

Lähetys- ja kansainvälisyyskerho lapsille ja nuorille ti 21.1. alk. klo 15.15–16.25 srk-talon lähetyskellarilla. Kansainvälisyystoimintaa, vieraita maailmalta ja kädentaitoja lähetystyön hyväksi.

MUUTA

Vesijärven-Harjamäen lähetyspiiri to 16.1. klo 18.30

Elli Mähösellä (Viinamäentie 3 as 11), mukana Sirpa Ylikotila.

Koivusaaren lähetyspiiri Katri Hokkasen muistolle la 18.1. klo 15 Irja ja Esko Mykäsellä (Koukkumäentie 30) mukana Seppo Laitanen.

Perhepyhäkoulu su 19.1. klo 11–12 Nuottipolku 8:ssa Eeva ja Antti Savolaisella.

Ystävän Tupa ma 20.1. klo 9 Leppäkaarten kerhohuoneessa (Honkarannantie 8).

Arkkis alakouluikäisten pyhäkoulu ti 21.1., 28.1. klo 18–19.30 Leppäkaarten kerhotilassa (Honkarannantie 8).

KASTETUT

Lilli Ilona Aallotar Hartikainen, Rosa-Maria Rauhala, Emma Anneli Tähti-vaara, Tomas Samuel Nissinen, Elmeri Tino Tapio Karvinen, Onni Tapio Tunni-nen, Ella Adele Peltoniemi, Joanna Leena Elisabeth Iskala, Ninja Alejandra Voutilainen, Eetu Onni Elmeri Siponen, Joona Otto Juhani Partanen, Viivi Sofia Knuutinen, Alvar Ossian Niska, Alissa Enni Amanda Vidgren, Aapo Nuutti Johannes Niskanen, Elias Mikael Happonen, Lisa Marie Nojonen, Jani Topi Juhani Niiranen, Vilja Elisabet Saukko.

KUOLLEET

Toivo Tapani Haverinen 60 v, Unto Antero Tuomai-nen 70 v, Heikki Yrjö Tapani Pesonen 67 v, Marketta Kal-mi 75 v, Irja Sinikka Jyrkkä-rinne 80 v, Marja Taina An-neli Setkänen 81 v, Juha An-si Väätäinen 51 v, Reino Hut-tunen 95 v, Hilja Marjatta Kiiski 72 v.

DIAKONIA-KESKUS

DIAKONIAKESKUS

Suokatu 31

Avoinnna ma, ke ja pe klo 9.40–12.

Lahjoitustavaroiden vastaanotto aukioloaikoina tai muuhun aikaan sopimuksen mukaan (040 4848 468). Ma, ke ja pe klo 9.50 kaikil-le avoin aamuhartaus ja klo 10–12 diakonien vastaanotot ilman ajanvarausta, sekä kahvio Nuotta ja kierrätys-piste avoinna.

Kahviossa on luettavissa päivän lehdet SS ja HS, sekä kristillisiä viikko-/kuukau-silehtiä.

Kehitysvammaisten kahvi-kerho ke 15.1. klo 13.30 Dia-koniakeskuksen kahviossa.

Katulähetyspiiri ke 15.1. klo 17 Diakoniakeskuksen kahviossa.

Hyväntuulenpiiri ti 21.1. klo 12.30 Diakoniakeskuksen kahviossa.

Hyväntuulenpiiri ti 28.1. klo 12.30 Diakoniakeskuksen kahviossa.

Kehitysvammaisten kahvi-

kerho ke 29.1. klo 13.30 Dia-koniakeskuksen kahviossa.

Katulähetyspiiri ke 29.1. klo 17 Diakoniakeskuksen kahviossa.

Kuurojen lähetyspiiri to 30.1. klo 17–19 Keskusseura-kuntatalo, kerhohuone Sa-muli.

PERHEASIAIN

NEUVOTTELU-KESKUS

PERHEASIAIN

NEUVOTTELUKESKUS

Suokatu 22

Luottamuksellista keskus-teluapua parisuhteen kysy-myksissä.

Yhteydenotot ma–pe klo 9–11 040 4848 480 tai sähköpostitse perheneuvonta.kuopio@evl.fi

JÄRJESTÖT

NNKY

Myllykatu 5

017 2614 500
044 7721928
toimisto@knnky.fi
www.ywca.fi/paikallisyhdistykset

Lähetys- ja raamattupiiri vuoroviikoin keskiviikkoisin klo 13. Ke 15.1. on raamattupiiri.

Kuoro tiistaisin klo 14.30 (huomaa uusi aika!).

Lattarit torstaisin klo 16.30.

SRO:n ilta su 19.1. klo 18, Mailis Janatuinen. Tulossa **SIELUNHOITOPÄIVÄT** 15.–16.1. Marianne Janson ja Riitta Lemmetyinen Akasia-säätiöstä . La luennot alk. klo 13 NNKY:llä. Su jumalanpalvelus Pyhän Johan-neksen kirkossa, saarna Riitta Lemmetyinen.

Yhteiskristillinen rukousilta tiistaisin klo 18.

KANSAN

RAAMATTUSEURA

Kuopion työ Sanan Kulma

Tulliportinkatu 22

www.kansanraamattuseura.fi/kuopio

krss-kuopio@sana.fi

Kirjamyyntipiste avoinna tilaisuuksien aikana ja per-jantaisin klo 13–16.

Sanan ilta pe17.1.klo 18. ”Mistä tunnistan Pyhän Hengen”. Tiina ja Mika Kilki, musiikki: ylistysryhmä Jaspe.

Naisten kesken -ilta ti 28.1.klo 18.30. Evankeliumi, ilosanoma kaikelle kansalle, evankelista Eliina Heinonen. Kahvitarjoilu 5 € klo 18.

PIENPIIRIT

SANAN KULMALLA

Ma Rukouspiiri klo 18–19.30 alk13.1.

Ma pariton vk Raamattupiiri

klo 18–19.30 alk. 13.1. aihee-na Danielin kirja.

Ti pariton vk Naisten solu klo 18–19.30 alk. 14.1.

Ke pariton vk Askartelupiiri klo 13–16 alkaa helmikuussa.

Ke parillinen vk Opintopiiri: Kolmiyhteinen Jumala: Isä, Poika, Pyhä Henki klo 18–20 alk. 8.1.

To Krito-ryhmät klo 18–20 alk. 23.1. Lupa tuntea. Toiveena sisäinen paranemi-nen, p.0400 793 446/Anja.

Pe klo 13–16 Rukouspäivys-tys ja avoimet ovet alk. 10.1.

Nuorekkaiden naisten kotisolu pariton ke klo 18. Lisätietoja: marjut.rasanen@gmail.com ja ninattpartanen@hotmail.com.

POHJOIS-SAVON

EV.LUT.

KANSANLÄHETYS

Sairaalakatu 11

017 262 2082
www.p-savonkl.sekl.fi

Facebook: Pohjois-Savon Kansanlähetys

Kuopion Pienryhmät

Lähetyskodilla: Ma klo 7 aamurukoushetki, klo 9.30, äiti-lapsipiiri. Ti klo 18–20

Lue verkkolehti
www.kirkko-jakoti.fi.

Kriisi- ja kasvuryhmä. Ke klo 12 päivähartaus ja kahvihetki, klo 18 nuorten aikuisten 3Kohtaamista. To klo 18.30 nuorten Nuotta-ilta. Pe klo 12 raamattu- ja lähetyspiiri joka toinen viikko (pariton). La klo 18 Opkon opiskelija-ilta. Soluasioista vastaavat Satu ja Tuomas Halmetoja 044 330 1620.

Seurat su 26.1. klo 16 Lähetyskodilla, Anna-Leena ja Martti Koponen.

KUOPION YMPÄRISTÖN

RAUHANYHDISTYS

Ahmatie 22

Seuroja voi kuunnella osoitteessa www.kuopionrauhanyhdistys.net

Seurat 15.1. klo 19.

Seurat 18.1. klo 13.30 Leväsen palvelukeskus.

Keskusteluilta 18.1. klo 18.

Seurat 19.1. klo 14, 15.30 ja 17.

Seurat 21.1. klo 13.30 Mäntylän palvelukeskus.

Seurat 22.1. klo 19.

Aikuisten ja avioparien ilta 24.1. klo 18.

Myyjäiset 25.1. klo 16.

Seurat 26.1. klo 14, 15.30 ja 17.

Seurat 28.1. klo 19 Siilinjärven seurakuntatalo.

Seurat 29.1. klo 18 Petosen seurakuntatalo.

SUOMEN

LUTERILAINEN

EVANKELIUMI-YHDISTYS

SLEY:n Itä-Suomen piirin työntekijä on Johannes Häkämies 050 321 2938, johan-nes.hakamies@sley.fi

SUOMEN

RAAMATTUOPISTO

Pienryhmät kokoontuvat:

Raamattupiiri tiistaisin klo 18.30 Merja-Riitta Jaakkosella, Pitkäsiima 15, Kuopio, 040 557 3285.

Rukouspiiri ja keskustele-va raamattupiiri maanan-taisin 21.1. alkaen klo 16.30 Kuopion NNKY:n toimistos-sa, Myllykatu 5.

Miesten ja naisten kuntopiiri ma ja to klo 10, ilm. 044 290 2450.

Skype-raamis ma klo 19 ja **Skype-novumpiiri** ma klo 20. Ilm. 044 290 2450.

Luento Joonan kirjasta su 19.1. klo 16 Kuopion NNKY:s-sä, Myllykatu 5; luennoitsijana Mailis Janatuinen. Lopuksi tarjoilua.

Kotiseurat ke 29.1. klo 18.30 Aino ja Rauno Riekolla, Keskustie 23, Maaninka. Mukana mm. Yrjö Jokiranta, Rauno Perälä, Jouko Kauhanen.

HERÄTTÄJÄ-YHDISTYS

Kuninkaankatu 22

050 569 1302

Toimipiste avoinna keski- viikkoisin klo 10–13.

Kahvitarjoilua ja veisuut/seurat klo 11). Saatavana yh-distyksen tuotteita.

Tietoja myös www.h-y.fi aluetyön sivuilta.

Markkinaseurat Kuopiossa 22.–23.1.

- ke 22.1. klo 18. Kuopion tuomiokirkossa markkinaseuroissa puhuvat Tytti Lintunen, Minna Kettunen, Reijo Mattila, Matti Sihvon-nen, niiden jälkeen on kes-kusseurakuntatalossa kah-vit ja klo 20 ”Iltahetki virsi-aarteidemme ekumeenisilla juurilla: kuvia ja säveliä her-rnhutilaisuuden vaiheilta”, Olli Viitanieniemi.

- to 23.1. klo 9 markkinaseu-rojen perinteiset aamuseu-rat keskusseurakuntatalon Samuli-salissa.

Vuosikokous ja seurat su 26.1. klo 18 Kuopiossa Puijon kirkolla.

Seurat ti 28.1. klo 18 Nilsias-sä seurakuntakodilla.

AHOLANSAARI

Hiljaisuuden retriitti 24.–26.1. Retriitin ohjaavat pas-tori Eeva Sankari ja retriiti-nohjaaja Minna Karttunen. Ilmoittautuminen 15.1. mennessä.

Maallikkopäivät 31.1.–2.2. Virsi elää ja sana sytyttää. Tied. ja ilm. 050 4641 000 www.aholansaari.fi aholansaari@aholansaari.fi

KUOPION KRISTILLISET

ELÄKELÄISET

Kevätkausi on käynnis-tynyt.

Laulutuokio ja kerho kes-kusseurakuntatalon Samu-lissa ti 21.1. klo 12.30.

Laulun ja Sanan tilaisuus Mäntylän palvelutalossa pe 31.1 klo 13.30.

PYHÄPUUHA

Pohdi, mitä tarkoittaa raamatunkohta: ”Tule! Joka on janoissaan, tulkoon. Joka haluaa, saa lahjaksi elämän vettä.” (Ilm. 22:17). Etsi reitti nuolen kärjestä ruukun suulle.

Tehtävän laati PAULA REMES

Kuopion Alavan seurakunnassa on haettavana

DIAKONIAN VIRKA

Edellytämme hakijalta piispainkokouksen hyväksymää diakonian virkatutkintoa, tiimityön taitoja ja yhteistyöhalukkuutta. Tarjoamme haasteellisen työn ammattitaitoisen työntekijäjoukon kanssa. Viran täyttämiseksi noudatetaan neljän kuukauden koeaikaa. Hakuaika päättyy 31.1.2014 klo 12.00.

Lisätietoja antavat kirkkoherra Hannu Koskelainen p. 040 4848 289 ja diakoniatyöntekijä Sisko Laitinen p. 040 4848 326.

KUOPION EV.LUT.
SEURAKUNNAT
ALAVA

Hakuilmoitus kokonaisuudessaan kirkon rekrytointisivuilla: www.evl.fi/rekrytointi ja
www.kuopionseurakunnat.fi

Lähetysterveisiä Länsirannalta

Alavan seurakuntasali täyttyi, kun Suomen Lähetysseuran Karita Laisi toi kuulumisia uskontojen ja politiikan taistelukentältä

TIMO HARTIKAINEN

Loppiaisena Alavan kirkossa kiertää kolehtihaavi kädestä käteen. Seurakuntalaiset kuulivat viime maanantaina konkreettisesti, minne annetut eurot menevät. Lähetystyöntekijä Karita Laisi kertoi loppiaismessun jälkeen elämänmakuisia terveisiä Palestiinasta ja Israelista. Hän työskenteli kaksi vuotta palestiinalaisten ja israelilaisten keskuudessa. Palestiinalaiset elävät miehityksen keskellä ja erityisesti Itä-Jerusalemossa ja kasvavien siirtokuntien lähellä Länsirannalla asuvat kokevat pelkoa oman kodin säilymisestä ja päivittäisestä toimeentulostaan.

Laisi kertoi, kuinka iso tarve euroille on Alavan seurakunnan nimikkolähetyskohteessa, Jordanian ja Pyhän maan evankelisluterilaisessa kirkossa. Pieni kirkko vaikuttaa alueella muun muassa ylläpitämällä kristillisiä kouluja ja teke-mällä diakoniatyötä vanhusten parissa. Sen tärkeänä tehtävänä on pyrkiä uskontojen väliseen dialogiin ja edistää rauhan ja sovinnon löytämistä Lähi-itään. Tämän tehtävän tärkeys selvisi myös Laisille Suomen Lähetysseuran kahden vuoden pestissä. Hän toimi Lähi-idän alueen kehitysyhteistyökoordinaattorina ja myöhemmin aluepäällikkönä.

Liikkumisrajoitukset nöyryyttäviä

”Palestiinalaisten tilanne on kriittinen ja miehitys uhkaa heidän elämäänsä monella tavalla. Liikkumisrajoitusten alla eläminen on nöyryyttävää ja hyvinvoinnille haitallista”, kertoo Laisi.

Aluksi alueen ristiriidat saivat hänet ymmälleen. Hän oli vihainen israelilaisille siitä, kuinka he kohtelivat palestiinalaisia ja rajoittivat heidän liikkumisen vapautta, joka on ihmisoikeus. Jos palestiinalaisen työpaikka on muurin toisella puolella, hän joutuu odottamaan päivittäin tuntikaupalla tarkastusasemilla pääsyä töihin ja töistä kotiin. Se tekee arkielämästä raskasta ja äärimmäisen vaikeaa. Työtehtävät, kuten hankehallinto ja esimiestehtävät olivat selkeät, mutta hänen täytyi käsitellä konflikti tunnetasolla.

Juoksuharrastuksensa ja työtehtävien kautta Laisi tutustui myös israelilaisiin ja sai mahdollisuuden keskustella heidän kanssaan konfliktista. Hän tutustui israelilaiseen rauhanliikkeeseen ja ihmisoikeusjärjestöihin, jotka työskentelevät miehityksen päättämiseksi ja ihmisoikeuksien puolesta. Lähetysseura on käynnistänyt kampanjan palestiinalaisten liikkumisvapauden puolesta ja Palestiinan maratonille osallistuminen on osa tätä kampanjaa.

Juoksemalla rauhaa

”Liikunta yhdistää ihmisiä ja karkottaa apatiaa. Ensimmäiseen Palestiinan maratoniin osallistui 600 juoksijaa 28 maasta. Myös suomalaiset seurakunnat voivat osallistua kampanjaan ja järjestää liikuntatapahtuman Lähetysseuran ja paikallisten urheiluseurojen kanssa”, Laisi vinkkasi.

Miksi konflikti ei ratkea, entä onko palestiinalaisilla työtä?

Alavan seurakuntalaiset laittoivat Laisin tiukoille monilla kysymyksillään. Hän vastasi muun muassa siihen vaikeaan kysymykseen, miksi ristiriitatilanne on ylipäänsä olemassa ja miksi sitä on niin vaikeaa ratkaista. Häneltä tiedusteltiin myös, esiintyykö kristillisissä kouluissa juutalaisvastaisuutta. Laisin mukaan kouluissa opetetaan ymmärtämään monenlaisia kulttuureita ja pyritään eri uskontojen vuoropuheluun. Seurakuntalainen Irma Heikkinen oli huolissaan palestiinalaisten työtilanteesta. Arvi on mukaan heidän työttömyysprosenttinsa on noin 40 %.

”Jos ei ole työtä, on ahdistunut olo. Ihmisillä tulisi olla siellä jotain mielekästä tekemistä”, toteasi Heikkinen.

Lisää: facebook.com/palestiinanmaraton

PIRJO TIIHONEN

**KIRKKO
& KOTI**

1

**Kuopion ja
Siilinjärven
seurakuntalehti.
101. vuosikerta.**

Seuraava numero ilmestyy 29.1.

KOTIMAA

Kustantaja Kotimaa Oy, Hietalahdenranta 13, 00180 Helsinki. **Julkaisija** Kuopion ev.lut. seurakunnat, PL 1064, 70101 Kuopio, p. 158 111, faksi 158 288, www.kuopionseurakunnat.fi.

Toimitusneuvosto Paavo Kaitokari, Hannu Koskelainen, Kirsi Leino, Pauli Kurkirinne, Marketta Rantama
Painos 73670 kpl

Toimitus Suokatu 22 B, 5. krs., avoinna ma–pe klo 8–16.

**Viestintäpäällikkö,
Kirkko ja Koti -lehden
päätoimittaja (Vt.)**
Ulla Remes
puh. 040 4848 234
ulla.remes@evl.fi

Tiedottaja
Heli Haring (vs.)
puh. 044 4144 801
heli.haring@evl.fi

Tiedottaja
Merja Tapio
puh. 040 4848 236
merja.tapio@evl.fi

Verkkotoimittaja
Seija Rytkönen
(virkavapaalla)

www.kirkkojakoti.fi
www.facebook.com/kirkkojakoti

Verkkotoimittaja
Tuija Hyttinen (vs.)
puh. 040 4848 514
tuija.hyttinen@evl.fi

Taitto Kotimaa Oy

Ilmoitukset:
Pirjo Teva
puh. 020 754 2284,
040 680 4057
pirjo.teva@kotimaa.fi

Tilaukset Kuopion ulkopuolelle
20 €/vuosikerta.

Jakelu Itella Posti Oy,
Suora Lähetys Oy.

Jakelupalaute:
jakelupalaute@kotimaa.fi
www.suoralahetys.fi,
puh. 017 264 7800

VIIKON VALINTA

TERHI LAITINEN

Mukiinmenevä murhatarina

Kuopiolaisten poliisien Annette Savolaisen ja Aatu Heiskasen taanomaisiin työtehtäviin ratti-juoppojen ja tappelupukareiden parissa tulee raju muutos, kun tuomiokapitulista löytyy vanhemman miehen ruumis, eikä elämä kirkollisten virkamiesten keskuudessa ole sen jälkeen ennal-

laan. 2010-luvun Kuopio tuntuu omaperäisyydellään osuvalta ympäristöltä kun Kahvila Kanelissa istutaan ja kirjan pääkallonpaikan, tuomiokapitulin, johtajat eli piispat luetellaan Wille Riekkisestä taaksepäin, mutta tuoreimmalle ja omalle esimiehelleen notaari-kirjailija antaa peitenimen. Muutenkin Aalto käyttää teologin taustaansa romaanin ainekse-

sujuvasti ja höystää sitä saksalaisilla ja sitä myöten juutalaisilla.

Mutta sitä mietin, että onko dekkari Marja-Sisko Aallon omin tyyli. Nyt kaikki näyttää kovin helpolta ja onnekkalta, jopa vähän epäuskottavalta, vaikka kokonaisluomus pysyykin hallussa. Jotakin kotikutoista on jäljellä ja siksi voisi olla vielä omaperäisempää ammentaa kirjan ainekset vaikka menneisyydestä ja uskonnollisuudesta ilman rikoksen vaatimaa verenvuodatusta, vaikka ne edellä mainittuihin asioihin myös olennaisesti liittyvät. Näin kyy kirjoittaa tiiviisti, tyylikkäästi ja humoristisesti tulisivat vielä paremmiin esille.

Ja savvookii se junantuoma ossoo.

Marja-Sisko Aalto: Murha tuomiokapitulissa. Icasos. 2013. 222 s.

Pahuuden anatomiaa

Viime syksyn kirjallisuuden teemat ovat olleet rankkoja: sodan traumoja, koulukiusaamista, huoltajuusriitoja, vanhoillislestadiolaisuuden vaiettuja tunteita. Muun muassa. Koti-Kuopiomme ansi-

oitunut rikoskirjailija Marko Kilpi menee vielä pidemmälle ja rävyttää lukijan silmien eteen lapsen kaltoinkohtelun ja kaivaa jääkaapista ihmislihaa. Elokuva-alan tausta näkyy Kilven tavassa kertoa, hän luo sanoillaan viiltäviä visioita, yksi vaikuttavampia on kirjan alku, jossa keikutaan torninosturin puomin päässä. Kuolematon on erinomaisen hieno, tarkka ja analyttinen kuva poliisintyöstä, jossa vanhojen hyväluontoisten perusjuoppojen tilalle ovat tulossa moniongel-

maisiet sekakäyttäjät.

Poliisina kirjailija osaa men-

Marko Kilpi: Kuolematon. Gummerus. 2013. 303 s.

KULTTUURIKULMA

Koonnut **PIIA JULKUNEN**

Menovinkit 16.–29.1.

- ✚ **Galleria Carree**
16.1.–2.2. Valokuvia – Veikko Kankkunen
- ✚ **Galleria G 12**
18.1.–6.2. Luontoon kätkeyty – Hannele Haatainen ja Susanna Tyrväinen
- ✚ **Tilitoimisto Anna Korhonen**
- ✚ Pauno Pohjolaisten näyttely 30.4. saakka
- ✚ **Kino kuvakukko ohjelmassa mm.**
10.1. alkaen: OLDBOY (Spike Lee)
24.1. alkaen: ANSELM – NUORI IHMISSUSI (Matti Pekkanen)
24.1. alkaen: 12 YEARS A SLAVE (Steve McQueen)
- ✚ **Kuopion Musiikkikeskus ohjelmassa mm.**
To 16.1. klo 19 Sinfoniasarja I
La 18.1. klo 19 Leon-

Armon varassa, Kuopion kaupunginteatteri

ard Bernsteinin ooppera: Trouble in Tahiti
Su 19.1. klo 16 Leonard Bernsteinin ooppera: Trouble in Tahiti
Ma 20.1. klo 19.30 St. Petersburg Festival Ballet: Joutsenlampi
La 25.1. klo 19 Leonard Bernsteinin ooppera: Trouble in Tahiti

- ✚ **Kuopion kaupunginteatteri**
Tuomas Kyrö: Mielensäpa-

- ✚ **Sotku**
Tanssiteatteri Glims & Gloms: Simon siivoomope 24.1. klo 9 ja 18 & la 25.1. klo 16

Sinulle surun aikana

Sururyhmä lapsille

KESKIVIIKKOISIN 12.3.–16.4.

Poukama, Poukamantie 105

Diakoniatyöntekijät Riitta Murtorinne ja Maarit Kirkinen.

ILMOITTAUTUMISET maanantaihin 3.3. mennessä

puh. 040 484 8437 tai 040 484 8369.

Sururyhmä nuorille

MAANANTAISIN 1.9.–6.10. klo 17.30–19.00.

Kokoontumispaikka ilmoitetaan myöhemmin.

Toivotaan sitoutumista kaikkiin kokoontumiskertoihin.

Nuorisotyönohjaajat Niklas Grönholm ja Anu Viippola.

ILMOITTAUTUMISET 25.8. mennessä puh. 040 484 8415

tai 040 484 8408.

Sururyhmä työikäisille

TORSTAISIN 19.2.–3.4. klo 17.30–19.00.

(huom. aloituspäivä keskiviikko)

Keskusseurakuntatalo, Suokatu 22 B, 4. krs

Pastori Lauri Kastarinen ja diakoni Kirsi Launonen

ILMOITTAUTUMISET 5.2. mennessä puh. 040 484 8274.

Sururyhmä ikääntyneille

TORSTAISIN 6.2.–20.3. klo 13.00–15.00.

Keskusseurakuntatalo, Suokatu 22 B, 4. krs

Pastori Sanna Alanen ja diakonissa Maija Huttunen

ILMOITTAUTUMISET 20.1. mennessä puh. 040 484 8362.

Sururyhmä itsemurhan tehneiden omaisille

TIISTAISIN 11.2.–18.3. klo 18.00–19.30.

Keskusseurakuntatalo, Suokatu 22 B, 4. krs.

Pastori Salla Tyrväinen ja diakoniatyöntekijä Ulla Halonen

ILMOITTAUTUMISET 31.1. mennessä puh. 040 484 8405.

Järvi-Kuopion sururyhmät

Tuusniemi, aloitus helmikuu

Muuruvesi, aloitus helmikuu

Pastori Paula Hagman-Puustinen ja diakoniatyöntekijä

Auli Kekkonen.

Pastori Eino Keihänen ja diakoniatyöntekijä Minna Puustinen.

ILMOITTAUTUMINEN puh. 040 488 8602 tai 040 488 8611.

LISÄTIETOJA diakonissa Pirjo Julkunen puh. 040 488 8627.

Karttulan sururyhmä

Tervo, aloitus maaliskuussa

Karttula, aloitus syyskuussa

Diakoniatyöntekijät Tuula Makkonen ja Salme Selamo

ILMOITTAUTUMISET Karttulassa puh. 040 484 8539 ja

Tervossa puh. 044 387 2457.

LISÄTIETOJA diakonissa Pirjo Julkunen puh. 040 488 8627.

KUOPION EV. LUT.
SEURAKUNNAT

www.kuopionseurakunnat.fi

”90 vuotta. Se on pitkä ikä”, Lyyli Lappalainen toteaa kiitollisena.

Isän Jumala turvana

Kuka olet Taivaan Isä, kysyi Lyyli Lappalainen pienenä ja sai vastauksen.

Pienessä vihreässä mökissä Kaavin kylän tuntumassa oven aukaisee hymyilevä mummo. 15 lapsenlapsen ja 18 lapsenlapsenlapsen isoäiti on viettänyt joulunpyhinä 90-vuotisjuhlia. Sukkaneulomuksia on korissa lattialla ja uudet villalangat odottavat tuolilla näppäriä käsiä. Seinillä on itse tehtyjä ristipistotauluja. Virkeä mummo korjailee kuulolaitettaan ja istahtaa sohvalle. ”Mitäs minä osaisin kertoa?”, hän toteaa kysellen.

Työsarkaa jäljellä

”Ihmettelin aina pienenä tyttönä, kun isä sanoi aamulla, milloin minnekin matkatessaan, että ’Lähdepä Jumala mukaani.’ Kenetkähän pyytää oikein mukaansa, tuumailin”, kertoo **Lyyli Lappalainen**.

Mietteliäänä hän erään kerran meni yksin kotona pimeään huoneeseen. Hän halusi tietää, kuka Jumala oikein on. Etsimisen jälkeen Lyyli löysi vastauksen. Se oli kokemus, jonka hän muistaa elävästi vielä vuosikymmenien jälkeen.

”Rakas lapseni, minä olen Herra sinun Jumalasi. Ei sinulla ole muita jumalia. Se oli miehen lempeä ääni, joka minulle puhui. Tiesin, että se oli Jumala. Vasta sitten ymmärsin, että hänet isäni haluaa ottaa mukaansa, turvaksi, minne sitten meneekin.”

Toisen kerran rohkaiseva ääni kuului Lyylin ollessa sairaalassa polvileikkauksen takia kymmenen vuotta sitten. Tilanteessa, jossa melkein henki lähti, samanlainen rauhallinen vastaus tuli rukoukseen.

”Jumala puhui, ettei lähdön hetki vielä ollut ja että hän on pitänyt minusta huolta ja pitää jatkossakin. Työsarka oli vielä kesken, rukousta oli jatkettava.”

”Luottamus Jumalaan kyllä vahvistui, vaikka olen aina tiennyt, että ei minulla mitään hätää ole”, Lyyli kertoo.

Aabrahamin poika ja Saaran tytär

Lyyli Lappalainen on asunut koko elämänsä Kaavilla. Maanviljelijän tytär kasvoi Ahosenniemenlällä. Nuori mies Niilo tuli työmieheksi lähelle Lyylin kotia ja hän yöpyi muiden työmiesten tapaan maatalossa. Siinä nuoret tutustuivat ja menivät aikanaan naimisiin. Perheeseen syntyi neljä lasta.

Mielenkiintoinen sattumus, että Abrahamin poika Niilo ja Saaran tytär Lyyli löysivät toisensa. Perhe eleli Retusessa Pappilansaareissa, josta muuttivat mökkiin, jossa Lyyli vielä tänäänkin asuu.

”Pappi noukkasi minut käskynkkään ja haettiin kahvit pöytään.”

Lyyli tunnetaan kylillä sekä ahkerana käsi-työntekijänä myös pyhäkoulunopettajana. Hän kulki kylältä kylään ja talosta taloon 40 vuotta. Parhaimmillaan lapsia oli pyhäkoulupöydän äärellä 30. Sunnuntaina työsarka vei emäntää Juan-
kosken puolelle, Vehkalahteen asti. Matka taittui pyörällä, potkurilla ja kävellen.

”Ensiksi aamulla piti herätä aikaisin viideltä navettaan, että ehti sen jälkeen lähteä matkaan”, hän muistelee.

Perunat maahan, sauna lämpiämään

90-vuotispäiviä juhlittiin Kaavin seurakuntatalolla vuoden lopulla. Juhlava oli tilaisuus. Puheita ja lauluesityksiä.

”Pappi noukkasi minut käskynkkään ja haettiin kahvit pöytään”, naurahtaa Lyyli päivän kohokohtia.

”Suuri kiitos Taivaan Isälle, että näinkin terveenä saan olla. Muistiakin on vielä päässä, vaikka enhän kaikkia nimiä enää tahdo muistaa. Jaksan laittaa ruokani ja elellä kotonani.”

”Jospa vielä näkisin keväällä, kun ruoho vihertää. Voisin kävellä maantiellä ja katsella puiden silmujen aukeavan. Ehkä laittaisin muutaman siemenperunan maahan itämään. Ja lämmittäisin tietysti saunan”, Lyyli Lappalainen kertoo. Toiveita. Pieniä ja arkisia. Nekin Taivaan Isälle kannettuna rukoillen.